

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна
Освітня програма	39231 Математика та інформатика
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Спеціальність	014 Середня освіта

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	39231
Назва ОП	Математика та інформатика
Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка
Спеціальність	014 Середня освіта
Спеціалізація (за наявності)	014.04 Математика
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Семенець Сергій Петрович, Покришень Дмитро Анатолійович, Кошева Дарина Андріївна, Матяш Ольга Іванівна (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	14.10.2024 р. – 16.10.2024 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП <https://office.naq.gov.ua/v2/form-se/12150/view>

Програма візиту експертної групи <blob:https://office.naq.gov.ua/bbe59d3c-8a03-4696-bd7d-dc86443bfce3>

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Висновок щодо відповідності критеріям. Позитивні практики за освітньою програмою:

За Критеріями 1-9 визначено рівень відповідності «В», оскільки наявні недоліки, які не є суттєвими, а суттєвих недоліків не виявлено. Відсутні практики, що мають зразковий та/або інноваційний характер. Керівництво ЗВО дбає про ефективність підготовки майбутніх учителів за спеціальністю 014 Середня освіта створюючи для цього цілісну розгалужену систему формування педагогічних компетентностей вчителя (Академія вчительства, Інститут післядипломної освіти). Здобувачу вищої освіти, який прагне реалізувати право на трудову діяльність у позанавчальний час, у тому числі, за кордоном, передбачено внесення змін до індивідуального навчального плану та встановлення індивідуального графіку освітнього процесу. Мета модернізації університету спрямована на оновлення технологічної інфраструктури університету та на принципи сталого розвитку та екологічності, досягнення відповідності світовим вимогам, конкурентоспроможності з надання освітніх, на досягнення глобальних цілей сталого розвитку до 2030 року. Є позитивна практика переведення на місця державного фінансування кращих здобувачів вищої освіти, які навчаються за ОПП. До позитивних практик належить підготовка здобувачами вищої освіти кваліфікаційних (бакалаврських) робіт, а також курсових науково-дослідницьких робіт за фахом, за тематикою актуальних проблем сучасної дидактики математики. Форми проведення контрольних заходів та критерії оцінювання для здобувачів вищої освіти є прозорими та легко зрозумілими. В університеті діє анонімна скринька довіри, а також активно ведеться робота з популяризації академічної доброчесності. ЗВО під'єднано до "Єдиного порталу викривачів". Чітка система матеріального заохочення НПП за публікаційну активність. Ефективна діяльність Центру післядипломної освіти. Залучення НПП до роботи з обдарованими учнями, які у подальшому можуть стати абітурієнтами цієї ОП. Матеріально-технічна база та навчально-методичне забезпечення освітнього процесу за цією освітньою програмою є високоякісними та регулярно оновлюються. Використовується доступ до значних бібліотечних фондів та електронних ресурсів. Освітнє середовище є безпечним для життя і здоров'я студентів, включаючи осіб з особливими освітніми потребами. Позитивним аспектом є забезпечення доступності інформації для осіб з особливими освітніми потребами, зокрема у вигляді схем переміщення по будівлі, що включають розташування пандусів, ліфтів та санітарних кімнат. ЗВО систематично дотримується визначених ним етапів розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного оновлення освітньої програми. Позиція студентів враховується під час перегляду освітньої програми. Відсутність суттєвих скарг та конфліктів свідчить про ефективну взаємодію всіх учасників освітнього процесу. Роботодавці, студенти і викладачі можуть надавати свої пропозиції для поліпшення програми. Така співпраця сприяє підвищенню компетентності здобувачів ОП.

Недоліки

- В меті ОП акцентовано увагу на підготовку вчителя математики, а присвоюється професійна кваліфікація – вчитель математики та інформатики.
- В ТСВО та ОП відсутній стислий опис умов і порядку присвоєння професійної кваліфікації, хоча це передбачено Положенням університету про ОП.
- Список ПРН ОП «Математика та інформатика» не містить завдання формування інклюзивної компетентності вчителя, яка окремо виділена в професійному стандарті вчителя.
- Формулювання ПРН не повною мірою відповідають критеріям чіткості, однозначності, діагностичності і вимірюваності.
- В окремих робочих програмах ОК виписані ПРН не зовсім відповідають змісту дисциплін, або не є тими, що вказані в ОП.
- Рекомендовані джерела вказані у РП педагогічної практики не повною мірою відповідають вказаним цілям та завданням цієї практики та дублюють список ОК «Методика викладання математики та інформатики», який в свою чергу теж є недостатнім для якісної підготовки майбутнього вчителя математики та інформатики.
- За наявності чітко прописаних процедур академічної мобільності здобувачів вищої освіти бракує прикладів їх реалізації.
- Згідно з сучасною концепцією освіти (вимогами НУШ) у назві навчальної дисципліни «Методика викладання математики та інформатики» (ОК 23) має йтися про «навчання».
- У робочій програмі навчальної дисципліни «Методика викладання математики та інформатики» є теми, що стосуються початкової школи та методів наукового пізнання, які не є предметом вивчення названої ОК.
- У ОК 23 бракує тем із методики компетентісно орієнтованого навчання математики та інформатики в умовах НУШ.
- Здобувачі освіти не мають змоги попередньо самостійно перевірити роботу, яка подається до публікації або захисту на академічний плагіат.
- Недостатня залученість представників стейкхолдерів до викладання безпосередньо ОК, що включені до ОП.
- Вузьке залучення роботодавців до співпраці.
- СЗЯВО не виявила наявності недоліку за критерієм 1 - відсутність в описі ОП процедури присвоєння професійної кваліфікації відповідно до статті 9-1 Закону України "Про вищу освіту".
- Відсутність будь-якої активності (пропозицій, зауважень) на сторінці розміщення проекту програми, що розміщений на сайті університету.

Рекомендації

Розробникам ОП при найближчому вдосконаленні змісту ОП: - привести у відповідність формулювання мети даної ОП до окреслених в ній завдань і змісту; - внести стислий опис умов і порядку присвоєння професійної кваліфікації; - приділити більше уваги збалансованості ОП, зокрема, переліку саме тих ПРН, яких мають набути випускники у контексті відповідності професійному стандарту вчителя; - привести у відповідність формулювання ПРН цієї ОП до критеріїв вказаних у методичних рекомендаціях для розробки стандартів (2020). Викладачам методичних дисциплін долучатися до методичних спільнот за напрямками МНМ та МНІ, які активно функціонують в Україні, що дозволить оперативно реагувати на тенденції розвитку спеціальності та розширити можливості у якісній різнобічній фаховій підготовці майбутніх учителів. Викладачам ОК уважно виокремлювати ПРН в робочих програмах ОК, враховуючи реальні можливості для їх досягнення та зважаючи на відповідність предметній області визначеної для ОП спеціальності. Викладачам ОК здійснити більш глибокий аналіз відповідної літератури на допомогу студентам бакалаврату спеціальності 014 з педагогічної практики та методик навчання математики та інформатики, та внести

необхідні корективи у список рекомендованих джерел відповідних ОК. З огляду на виявлені можливості Каразинського університету, його інтегрованість у Європейський і світовий освітньо-науковий простір, ЕГ рекомендує залучати здобувачів вищої освіти, які навчаються за ОПП, до академічної мобільності. До початку 2025-2026 навчального року розробникам ОПП оновити як назву, так зміст ОК 23, вилучити теми, що стосуються початкової школи та методів наукового пізнання. У змісті ОК 23 значно більше уваги зосередити на методиці компетентнісно орієнтованого навчання математики та інформатики (як загальній, так і часткових). На Вченій раді розглянути питання внесення змін у «Порядок проведення перевірки кваліфікаційних робіт, наукових праць та навчальних видань щодо наявності запозичень з інших документів» п.п. 2.7 «великій кількості наявний сигнал «Тривога!»» вказати конкретну кількість. На найближчому засіданні кафедри розглянути перелік та розмістити на сайті факультету або кафедри посилання на безкоштовні онлайн-ресурси для попередньої перевірки робіт на академічний плагіат. На наступний навчальний рік передбачити можливість читання теоретичних та практичних занять ОК з МНМ та МНІ представників вчителів практиків. Кафедрі та факультету сприяти створенню стимулів для студентів щодо участі у наукових дослідженнях та публікаціях, зокрема, шляхом організації наукових семінарів, конференцій, та інших заходів. Розширити співпрацю з роботодавцями, зокрема, які пов'язані з ІТ напрямком. СЗЯВО при моніторингу змісту ОП звертати увагу на необхідність опису процедури присвоєння професійної кваліфікації відповідно до статті 9-1 Закону України «Про вищу освіту». Здійснювати оприлюднення пропозицій від усіх стейкхолдерів на офіційному веб-сайті університету.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проєктування освітньої програми:

1. Освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти. За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти програмні результати навчання затверджуються закладом вищої освіти і мають відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня

Стандарт вищої освіти за спеціальністю 014 Середня освіта (Математика) відсутній. Відповідно до Положення Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна про освітні програми підготовки здобувачів вищої освіти (https://karazin.ua/storage/documents/579_1) вченою радою університету затверджено Тимчасовий стандарт вищої освіти першого (бакалаврського) рівня спеціальності 014.04 – Середня освіта (Математика) (<https://kvmimath.univer.kharkov.ua/doc/>), в якому зазначено його розробку з врахуванням вимог Професійного стандарту вчителя (2020), Концепції розвитку педагогічної освіти (2018), Національної рамки кваліфікацій (затверджено наказом № 519 Кабінету Міністрів України від 25.06.2020 р.). На підставі Тимчасового стандарту (<https://kvmimath.univer.kharkov.ua/doc/>) робочою групою розроблена ОП «Математика та інформатика». Дескриптори НРК для 6 освітнього рівня бакалавр щодо необхідних знань можна розпізнати, зокрема, в ПРН 01, 03, 09, 11, 13, 14, 15, 17, 20, 21, 23; щодо необхідних умінь можна розпізнати, зокрема, в ПРН 01, 02, 03, 05, 07, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 20, 21, 22; щодо необхідних дескрипторів комунікацій можна розпізнати, зокрема, в ПРН 02, 13, 14, 15, 16; щодо необхідних дескрипторів відповідальності та автономії можна розпізнати, зокрема, в ПРН 15,16,17,21. Відповідно, програмні результати навчання відповідають вимогам Національної рамки кваліфікацій для рівня бакалавр. Робочі програми ОК розроблені за єдиною структурою, яка передбачає виокремлення тих компетентностей (ЗК та ФК) та ПРН на формування яких спрямовано вивчення кожної конкретної навчальної дисципліни. Кожній із чотирьох необхідних категорій Національної рамки кваліфікацій знаходимо відповідність у визначених результатах навчання ОК. Аналіз відповідності визначених компетентностей дескрипторам Національної рамки кваліфікації дає підстави стверджувати, що результати навчання здобувачів вищої освіти, що зазначені в ОП, в цілому відповідають дескрипторам для першого (бакалаврського) - 6 рівня.

2. Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідних професійних стандартів (за наявності). Освітні програми, що передбачають присвоєння професійних кваліфікацій, мають забезпечувати виконання вимог відповідних професійних стандартів

У Положенні про ОП https://karazin.ua/storage/documents/579_1 зазначено: у випадку відсутності СВО України за спеціальністю на відповідному рівні вищої освіти ОП Університету запроваджуються з дотриманням вимог ТСВО. У додатку 1 вказаного Положення зазначено: у разі зазначення професійної кваліфікації у ТСВО подається стислий опис умов і порядку її присвоєння з посиланням на відповідний професійний стандарт. У відповідному ТСВО <https://kvmimath.univer.kharkov.ua/doc/> є посилання (IX) на відповідний професійний стандарт, однак відсутній

стилий опис умов присвоєння професійної кваліфікації. Під час зустрічі із гарантом ОП та групою розробників ОП з'ясовано, що основою для формування списку загальних та фахових компетентностей при розробці удосконалених проектів ОП «Математика та інформатика» з 2020 року враховані вимоги професійного стандарту за професіями «Вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти», «Вчитель закладу середньої освіти», «Вчитель з початкової освіти (з дипломом молодшого спеціаліста)». Зокрема, в ОП відображені загальні компетентності вчителя: громадянська компетентність ЗК 05, ЗК12, культурна – ЗК 03, ЗК 13, соціальна – ЗК 02, ЗК 13, лідерська – ЗК01, ЗК10, підприємницька - ЗК04, ЗК14. Професійні компетентності вчителя: мовно-комунікативна - ЗК 05, ЗК 09, ПРН 02; предметно-методична - ФК 01, 03, 09, 10, 11, 12, 13; ПРН 03, 07, 09, 11, 12, 13, 22, інформаційно-цифрова - ПРН 20, 22; психологічна - ФК 02, 14; емоційно-етична – ПРН 23; педагогічне партнерство - ФК 04, 05, 06; здоров'язбережувальна – ФК 07, ПРН 15; проєктувальна та прогностична – ПРН 21; організаційна – ПРН 14; оцінювально-аналітична - ФК 03; інноваційна - ПРН 17, 20; здатність до навчання впродовж життя - ПРН 16. Однак, в ПРН ОП «Математика та інформатика» не виявлено завдань формування інклюзивної компетентності вчителя, яка окремо виділена в професійному стандарті. Про врахування більшості вимог професійного стандарту красномовно свідчать формулювання назв наступних ОК: Класична та інноваційна педагогіка (31), Педагогічна майстерність і професійна етика вчителя (24), Методика викладання математики в закладах загальної середньої освіти (28), Методика викладання інформатики в закладах загальної середньої освіти (27), Олімпіадні задачі з математики в закладах загальної середньої освіти (25), Історія математики (29), Методика виховної роботи в закладах загальної середньої освіти (33), Психологія (загальна, вікова, педагогічна) (32), Педагогічна практика в 5-9 класах (35), Педагогічна практика в 10-12 класах (36), Українська ділова мова за професійним спрямуванням (04), Історія України: цивілізаційний вимір (01).

3. Освітня програма має чітко сформульовану мету, яка відповідає місії та стратегії закладу вищої освіти

ОП «Математика та інформатика» за спеціальністю 014 «Середня освіта» першого освітнього рівня має на меті «формування та розвиток на основі сучасних педагогічних технологій загальних і професійних компетентностей з математики, що сприяють соціальній стійкості й мобільності випускника на ринку праці; отримання вищої професійної освіти, що дозволить випускникові успішно виконувати функції та типові задачі сучасного вчителя математики; формування у майбутніх вчителів нової парадигми викладання математики як фундаменту для розвитку їх аналітичного, проєктного мислення з використанням сучасних інформаційних технологій». Зазначені цілі в цілому корелюють з місією та пріоритетними напрямками, визначеними Стратегією розвитку Каразінського університету на 2019–2025 роки (https://karazin.ua/storage/documents/177_) та Стратегічними цілями і намірами Каразінського університету до 2030 року (<https://karazin.ua/universitet/tsili-staloho-rozvytku/>). Зокрема, у відповідності до вказаних документів, каразінська університетська освітня діяльність має бути такою, що відповідає сучасним світовим стандартам якості, має потужну практичну складову і завдяки цьому забезпечує успішне працевлаштування випускників на сучасних ринках праці. Місія університету: бути відкритим університетом, що пропонує освіту, яка відповідає вимогам ХХІ століття і сприяє загальному розвитку творчої діяльності та критичного мислення всіх представників суспільства, та водночас бути динамічною, мультикультурною інституцією, що формує вагомий внесок у розвиток суспільства. Серед стратегічних цілей університету до 2030 року (<https://karazin.ua/universitet/tsili-staloho-rozvytku/>), зокрема у контексті цієї ОП: удосконалити систему управління якістю, розвивати освітню інфраструктуру та системи віртуального навчання, покращити впізнаваність університету серед потенційних здобувачів освіти. Однак, звертаємо увагу, що в меті ОП акцентовано увагу на підготовку вчителя математики, а присвоюється професійна кваліфікація – вчитель математики та інформатики. ЕГ рекомендує привести у відповідність формулювання мети даної ОП до окреслених в ній завдань і змісту, які є, в цілому, відповідними місії та стратегії Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна.

4. Мета освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням потреб заінтересованих сторін

У Стратегічних цілях і намірах Каразінського університету до 2030 року (<https://karazin.ua/universitet/tsili-staloho-rozvytku/>) передбачено: розвивати співпрацю з регіональними партнерами, розширити співпрацю з випускниками, підтримувати актуальність досліджень та співпраці з практичним досвідом. Під час онлайн-зустрічей ЕГ з представниками здобувачів та зовнішніх стейкхолдерів було з'ясовано, що проводилися зустрічі з роботодавцями, на яких обговорювалися напрями вдосконалення ОП. Здобувачі вищої освіти ознайомлені з можливістю впливати на корекцію цілей ОП та формулювання ПРН. Інформація (під час зустрічі з роботодавцями) директора Харківського ліцею №36, директора Харківського ліцею №154, заступника директора з навчальної роботи Харківського ліцею №82, директора Харківського фізико-математичного наукового ліцею №27, директора Харківського ліцею №131, про те, що вони відчують гостру потребу у молодих вчителів математики та інформатики і очікують поповнення вчителів саме із випускників цієї освітньої програми, свідчить про врахування потреб заінтересованих сторін. Також учасники зустрічі із роботодавцями (12 запрошених осіб) у своїх виступах наголошували на тому, що розробники ОП прислухаються до потреб заінтересованих сторін і планують корекцію ПРН та змісту окремих ОК. Як приклад, наведено врахування пропозиції про збільшення годин на вивчення методик викладання математики та інформатики в закладах загальної середньої освіти. Серед останніх пропозицій, які озвучили учасники зустрічі із роботодавцями: підготовка здобувачів освіти до роботи в умовах інклюзивного середовища. На зустрічі із керівництвом ЗВО та фінальній зустрічі проректор з науково-педагогічної роботи акцентував увагу на найближчому удосконаленні даної програми за напрямом формування інклюзивної компетентності майбутнього вчителя та в цілому за напрямом його педагогічної, зокрема, методичної підготовки. В Харківському національному університеті

імені В.Н. Каразіна активно створюються необхідні для цього умови, серед яких, для прикладу, розвиток діяльності Академії вчителів, Інституту післядипломної освіти.

5. Мета освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку науки, спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм

При зустрічі з роботодавцями було підтверджено наявність на даний час вакансій учителів математики та інформатики і факт необхідності запрошення на роботу здобувачів вищої освіти цієї ОП. Це підтверджує врахування тенденцій ринку праці. Як стверджує гарант ОП, для визначення мети і ПРН враховано досвід аналогічних вітчизняних програм Харківського національного педагогічного університету імені Г. С.Сковороди, Київського національного університету імені Тараса Шевченка, Сумського державного педагогічного університету імені А. С.Макаренка, Львівського національного університету імені Івана Франка. Однак, наш порівняльний аналіз вказаних програм (для прикладу Київ та Львів (https://mechmat.knu.ua/wp-content/uploads/2024/05/op_so_bach_2023_fin.pdf, https://new.mmf.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2023/03/OPP_014.04_2022.pdf) безпосередньо у частині формулювання ПРН, свідчить про недостатнє врахування в ОП вітчизняного досвіду щодо тенденцій розвитку спеціальності 014 Середня освіта. ЕГ рекомендує привести у відповідність формулювання ПРН цієї ОП до методичних рекомендацій до розробки стандартів (2020). ПРН мають відповідати критеріям: чіткості, однозначності, діагностичності і вимірюваності. В цьому випадку не йдеться про порушення автономії університету, оскільки у Положенні Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна про освітні програми підготовки здобувачів вищої освіти (https://karazin.ua/storage/documents/579_1) вказано, що у випадку відсутності СВО України за спеціальністю ОП Університету запроваджуються з дотриманням вимог ТСВО Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна, що розробляються за спеціальністю з урахуванням Методичних рекомендацій щодо розроблення стандартів вищої освіти, затверджених Міністерством освіти і науки України. При проведенні онлайн зустрічей зауважено гарантом та НПП, що при проходженні стажування у закордонних ЗВО викладачі цікавляться закордонним досвідом підготовки майбутніх учителів. Набутий під час закордонних стажувань досвід упроваджується у процесі викладання відповідних ОК. Не порушуючи автономності університету у таких питаннях, також вважаємо, що варто звернути увагу розробників ОП на діяльність методичних спільнот за напрямками методики навчання математики та інформатики, які активно функціонують в Україні, що дозволить оперативно реагувати на тенденції розвитку спеціальності 014 Середня освіта (математика). Маємо на увазі низку традиційних науково-практичних конференцій та інших форм співпраці тих, хто готує майбутніх учителів математики у Києві, Черкасах, Вінниці, Сумах, Одесі. На нашу думку це дозволить шукати і знаходити можливості задовольнити потребу здобувачів освіти у якісній різнобічній фаховій підготовці з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності. В цілому, підхід університету щодо забезпечення якості ОП, свідчить про урахування тенденцій розвитку ринку праці, галузевого та регіонального контексту, співпрацю з іншими ЗВО.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Визначено рівень відповідності “В” для Критерію 1, оскільки вимоги всіх підкритеріїв виконані. Виділені недоліки не є суттєвими, оскільки можуть бути оперативно виправлені корекцією формулювань мети та списку ПРН при найближчому удосконаленні ОП. Взірцеві та/або інноваційні практики не виявлені. Керівництво ЗВО дбає про ефективність підготовки майбутніх учителів за спеціальністю 014 Середня освіта створюючи для цього цілісну розгалужену систему формування педагогічних компетентностей вчителя (Академія вчителів, Інститут післядипломної освіти).

Недоліки

- в меті ОП акцентовано увагу на підготовку вчителя математики, а присвоюється професійна кваліфікація – вчитель математики та інформатики;
- В ТСВО та ОП відсутній стислий опис умов і порядку присвоєння професійної кваліфікації, хоча це передбачено Положенням університету про ОП.
- список ПРН ОП «Математика та інформатика» не містить завдання формування інклюзивної компетентності вчителя, яка окремо виділена в професійному стандарті вчителя;
- формулювання ПРН не повною мірою відповідають критеріям чіткості, однозначності, діагностичності і вимірюваності.

Рекомендації

- Розробникам ОП при найближчому удосконаленні змісту ОП привести у відповідність формулювання мети даної ОП до окреслених в ній завдань і змісту;
- Розробникам ОП при найближчому удосконаленні змісту ОП внести стислий опис умов і порядку присвоєння професійної кваліфікації.
- Розробникам ОП при найближчому

вдосконаленні змісту ОП приділити більше уваги збалансованості ОП, зокрема, переліку саме тих ПРН, яких мають набути випускники у контексті відповідності професійному стандарту вчителя закладу загальної середньої освіти; ● Розробникам ОП при найближчому вдосконаленні змісту ОП привести у відповідність формулювання ПРН цієї ОП до критеріїв вказаних у методичних рекомендаціях для розробки стандартів (2020), як зазначено у Положенні Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна про освітні програми підготовки здобувачів вищої освіти. ● Викладачам методичних дисциплін активно долучатися до методичних спільнот за напрямками методики навчання математики та інформатики, які активно функціонують в Україні, що дозволить оперативно реагувати на тенденції розвитку спеціальності 014 Середня освіта (математика) та розширити можливості у якісній різнобічній фаховій підготовці майбутніх учителів з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо обсягу освітніх програм для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

Стандарт вищої освіти за спеціальністю Середня освіта (Математика) відсутній. Згідно «Положення про організацію освітнього процесу в Харківському національному університету імені В.Н. Каразіна» <https://karazin.ua/storage/documents/978> обсяги кредитів ЄКТС, необхідні для здобуття ступенів вищої освіти, визначаються стандартами вищої освіти (за їх відсутності – тимчасовими стандартами вищої освіти університету). Відповідно вченою радою університету у 2019, 2021, 2023 та 2024 роках затверджувалися Тимчасові стандарти вищої освіти першого (бакалаврського) рівня спеціальності 014.04 – Середня освіта (Математика) (<https://kvmimath.univer.kharkov.ua/doc/>). Загальний обсяг ОП «Математика та інформатика» <https://kvmimath.univer.kharkov.ua/doc> першого освітнього рівня становить 240 кредитів, що відповідає вимогам чинного законодавства (ст.5 ЗУ «Про вищу освіту»). Обов'язкові компоненти відповідно до навчального плану становлять 178 кредитів. Обсяг освітніх компонентів, відведених на дисципліни за вибором, становить 62 кредити (26 % від загального обсягу ОП).

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявленої мети та програмних результатів навчання. Зміст освітньої програми забезпечує формування загальнокультурних та громадянських компетентностей, досягнення програмних результатів навчання, що передбачають готовність здобувача самостійно здійснювати аналіз та визначати закономірності суспільних процесів

Згідно «Положення про організацію освітнього процесу в Харківському національному університету імені В.Н. Каразіна» <https://karazin.ua/storage/documents/978> навчальний план ОП визначає перелік та обсяг навчальних дисциплін у кредитах ЄКТС, послідовність вивчення дисциплін, форми проведення навчальних занять та їх обсяг, графік освітнього процесу, форми поточного і підсумкового контролю. Для конкретизації планування освітнього процесу на кожний навчальний рік складаються робочі навчальні плани. Робочі навчальні плани складаються таким чином, щоб загальна кількість кредитів ЄКТС на навчальний семестр становила від 27 до 33. З метою забезпечення цілісності освітнього матеріалу, забезпечення професійної спрямованості змісту навчання, попередження можливого дублювання, врахування міждисциплінарних зв'язків робочі програми ОК розглядаються методичною комісією факультету. Дотримання принципів і процедур забезпечення якості ОП визначається Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості освіти Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна https://karazin.ua/storage/documents/542_. Відповідно до НП <https://kvmimath.univer.kharkov.ua/> можна розглядати такий розподіл ОК: загальної підготовки – 32 кредити, психолого-педагогічного спрямування – 19 кредитів, вища математика – 70 кредитів, програмування – 16 кредитів, дисципліни за напрямом елементарної математики – 15 кредитів, методика навчання математики - 4 кредити, методика навчання інформатики - 4 кредити, педагогічна практика – 12 кредитів, курсова науково-дослідницька робота за фахом та кваліфікаційна робота – 6 кредитів. Матриця відповідностей підтверджує забезпечення ОК програмним результатам навчання в цілому. Таким чином, ОК, включені до ОП, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеній для неї спеціальності (спеціальностей, якщо освітня програма є міждисциплінарною)

Зміст ОП відповідає галузі 01 Освіта/ Педагогіка, спеціальності 014.04 Середня освіта (Математика). ОК мають актуальні сучасні назви. Зокрема, Класична та інноваційна педагогіка (ОК 31), Педагогічна майстерність і професійна етика вчителя (ОК 24), Історія України: цивілізаційний вимір (ОК 01). Формування у здобувачів освіти бакалаврського рівня фундаментальних математичних знань забезпечується ОК 05-18; знань за напрямом інформатики ОК 21-23; спеціалізованих знань у сфері майбутньої професійної діяльності ОК 20, ОК 24-33; здатність до проведення досліджень формується ОК 34, ОК 37. Надані характеристики свідчать про можливість належної різнобічної підготовки випускників бакалаврату спеціальності 014.04 Середня освіта (Математика) за цією ОП. Зокрема, дана ОП має хороші умови для формування здатності організовувати та проводити математичні олімпіади (ОК 25). Відповідність предметній області спеціальності 014 Середня освіта (математика) підтверджується основним змістом робочих програм більшості навчальних дисциплін (<https://kvmimath.univer.kharkov.ua/dep/mmf.html>). Однак, звертаємо увагу, що в окремих робочих програмах ОК вписані ПРН не зовсім відповідають змісту дисциплін, або не є тими, що вказані в ОП. Як приклад, у робочій програмі ОК «Методика викладання математики та інформатики» <https://office.naqa.gov.ua/bcb45ef9-c799-4bed-88c5-b2b287b13ce9> заявлено значний список ПРН, які не відповідають вказаним темам в робочій програмі. ЕГ рекомендує більш уважно виокремлювати ПРН в робочих програмах ОК, враховуючи реальні можливості для їх досягнення та зважаючи на відповідність предметній області визначеної для ОП спеціальності.

4. Структура і зміст освітньої програми передбачають можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством

Основним документом, що фіксує формування індивідуальної освітньої траєкторії, є «Індивідуальний навчальний план здобувача вищої освіти». Можливість індивідуальної освітньої траєкторії регулюється Положенням про організацію освітнього процесу в Харківському національному університеті імені В.Н. Каразіна <https://karazin.ua/storage/documents/978> та Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості освіти Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна https://karazin.ua/storage/documents/542_. Зокрема, відбір дисциплін із переліку міжфакультетських здійснюється шляхом безпосереднього анкетування студентів (за допомогою сервісу Google Forms). Студенти заповнюють анкети, що розміщені на сайті університету. В анкеті студенти обов'язково вказують три дисципліни у порядку їхньої привабливості для себе. В Університеті є офіційна вебсторінка, де розташовані відповідні каталоги дисциплін та описана процедура їхнього вибору <https://karazin.ua/osvita/vibir-kovi-distciplini/>. Під час зустрічі зі здобувачами даної ОП, студенти підтвердили, що у них є можливість вибору ОК із вибіркової складової НП. Здобувачу вищої освіти, який прагне реалізувати право на академічну мобільність, внесення змін до індивідуального навчального плану та встановлення індивідуального графіку освітнього процесу здійснюються відповідно до вимог Положення про порядок реалізації учасниками освітнього процесу Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна права на академічну мобільність <https://karazin.ua/storage/documents/545>. Здобувачу вищої освіти, який прагне реалізувати право на трудову діяльність у позанавчальний час, у тому числі, за кордоном, внесення змін до індивідуального навчального плану та встановлення індивідуального графіку освітнього процесу здійснюються за умови погодження Навчальним центром практичної підготовки і працевлаштування Навчальним відділом відповідності підстави, зазначених в заяві здобувача вищої освіти вимогам, встановленим в п. 3.3.9 цього Положення. Здобувачі вищої освіти відмітили під час зустрічі, що мають право обирати базу проходження практики, тему та керівника курсової та кваліфікаційної роботи. Таким чином, у здобувачів вищої освіти даної ОП є можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності.

Організація практичної підготовки здобувачів вищої освіти здійснюється відповідно до Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освіти Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна <https://karazin.ua/storage/documents/542> та «Положення про проведення практики студентів Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна». Зміст і послідовність проходження практики визначається наскрізною програмою практики, яка розробляється відповідною кафедрою за участю представників роботодавців та здобувачів вищої освіти. Як зазначено у вказаному Положенні моніторинг якості організації практики мають забезпечувати щорічні опитування здобувачів вищої освіти, випускників, потенційних роботодавців, студентський моніторинг якості освітнього процесу, а також внутрішній аудит. Під час зустрічей у фокус-групах «викладачі» та «адміністративний персонал» з'ясовано лише про наміри таких опитувань, а не про їх поширену практику. В ОП (<http://surl.li/msqmcf>) передбачено ОК 35 Педагогічна практика в 5-9 класах (6 кредитів) та ОК 36 Педагогічна практика в 10-12 класах (6 кредитів). Метою практики вказано підготовку студентів до виконання професійних функцій учителя, закріплення та поглиблення теоретичних знань, отриманих студентами в процесі вивчення циклу теоретичних дисциплін, а також вдосконалення практичних навичок зі спеціальності. Завдання практики: формування та подальше вдосконалення необхідних для здійснення професійної діяльності вчителя знань, умінь і навичок; удосконалення прийомів групової та індивідуальної роботи з учнями та їх батьками; оволодіння вміннями організації позааудиторної роботи з предмету; набуття досвіду організації та проведення виховної роботи з учнями; формування навичок психолого-педагогічного спілкування з учнями та їх батьками; підвищення педагогічної культури практикантів. Таким чином, ОП та НП передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності. У вільному доступі на сайті кафедри є перелік звітної документації педагогічної практики та її орієнтовних зразків (план-конспект уроку, план-

конспект виховного заходу, психолого-педагогічна характеристика класу, аналіз уроку). Рекомендовані джерела вказані у РП педагогічної практики не повною мірою відповідають вказаним цілям та завданням цієї практики та дублюють список ОК «Методика викладання математики та інформатики», який в свою чергу теж є недостатнім для якісної підготовки майбутнього вчителя математики та інформатики. ЕГ рекомендує здійснити більш глибокий аналіз відповідної літератури на допомогу студентам бакалаврату спеціальності 014 Середня освіта (математика), та внести необхідні корективи у список рекомендованих джерел. Базами педагогічної практики є Харківський фізико-математичний ліцей №27 та Харківський університетський ліцей. Спількування зі здобувачами вищої освіти засвідчило в цілому їхню задоволеність практичною підготовкою.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок

Набуття здобувачами вищої освіти таких соціальних навичок (soft skills) як: здатність керуватись у своїй діяльності базовими культурними цінностями, сучасними принципами толерантності, діалогу та співробітництва (ЗК 03); здатність працювати в команді (ЗК 06); здатність використовувати навички публічної мови, ведення дискусії та полеміки (ЗК 14); здатність приймати обґрунтовані рішення (ЗК 10) може відбуватися у процесі вивчення майже усіх дисциплін навчального плану цієї ОНП, про що свідчить зміст РП переважної більшості дисциплін. Під час спілкування ЕГ у фокус-групах «студенти», «викладачі» підтверджено наявність умов для набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок. Формування soft skills за цією ОП відбувається під час проведення навчальних занять з використанням інтерактивних методів навчання, виконання проєктів, під час спілкування студентів із викладачами в процесі навчальної та практичної підготовки, участі в організації та проведенні соціально-виховних заходів тощо. В процесі спілкування представники самоврядування підтвердили проведення спільних заходів, під час яких формуються soft skills. Студентська рада університету та факультету залучає студентів цієї ОП до організації та проведення профорієнтаційних заходів та публічних виступів, що сприяє формуванню та розвитку соціальних навичок (soft skills).

7. Обсяг окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає законодавству, фактичному навантаженню здобувачів, та програмним результатам навчання

Відповідно до НП (<http://surl.li/usiami>) співвідношення аудиторної роботи - 3264 год та самостійної роботи - 3936 год, становить 45% та 55% від обсягу навчального часу. Положення про організацію освітнього процесу в Харківському національному університеті імені В.Н. Каразіна» https://karazin.ua/storage/documents/978_j6TQJEwbYo4hRO95PxxwDBTYgr.pdf визначає обсяг часу аудиторних занять в одному кредиті ЄКТС (денна форма навчання) (крім міжфакультетських дисциплін за вибором): при навчанні за рівнем бакалавра – від 27 % до 60 % (від 8 до 18 годин у одному кредиті ЄКТС). Розклад занять є гнучким, враховує особливі умови навчання студентів і освітньої діяльності викладачів під час війни. На зустрічі із здобувачами вищої освіти з'ясовано, що обсяг освітніх компонентів реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів. В цілому студенти задоволені співвідношенням аудиторної та самостійної роботи з навчальних дисциплін, перевантаженими себе не вважають. Можемо констатувати, що обсяг ОП реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

8. Структура освітньої програми, освітні компоненти забезпечують практикоорієнтованість освітньої програми або узгоджені із завданнями та особливостями дуальної форми здобуття освіти (у разі реалізації цієї форми на освітній програмі)

Дуальна форма підготовки фахівців за даною ОП не використовується. Однак, у Стратегії розвитку Каразінського університету на 2019–2025 роки (https://karazin.ua/storage/documents/177_) в освітній діяльності сплановане охоплення дуальною освітою (денне відділення) 1% у 2025 році.

9. Освітня програма забезпечує набуття здобувачами вищої освіти компетентностей, направлених на досягнення глобальних цілей сталого розвитку до 2030 року, проголошених резолюцією Генеральної Асамблеї Організації Об'єднаних Націй від 25 вересня 2015 року № 70/1, визначених Указом Президента України від 30 вересня 2019 року № 722

Відповідно до Стратегії сталого розвитку ЄС, Порядку денного сталого розвитку до 2030 року та Цілей сталого розвитку України на період до 2030 року Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна усвідомлює свою роль та відповідальність за участь у досягненні Цілей сталого розвитку, зокрема шляхом створення умов для ефективного управління ресурсами та їх використання, сприяння реалізації концепції сталого розвитку, екологічної та кліматичної збалансованості. Набуття здобувачами вищої освіти компетентностей, направлених на досягнення глобальних цілей сталого розвитку до 2030 року передбачено Стратегічними цілями і намірами Каразінського університету до 2030 року <https://karazin.ua/universitet/tsili-staloho-rozvytku/>, Стратегією екологічної стійкості

Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна до 2030 року <https://karazin.ua/universitet/tsili-staloho-rozvytku/polityku-staloho-rozvytku/strategiia-ekolohichnoi-stiikosti-kharkivskoho-natsionalnoho/>. Зокрема, Університет узяв участь у практичній конференції «Імплементация Стратегії гендерної рівності в освіті до 2030 року: рух уперед» (2023). Метою модернізації університетського господарства є оновлення технологічної інфраструктури університету та орієнтація на принципи сталого розвитку та екологічності, досягнення відповідності світовим вимогам, конкурентоспроможності з надання освітніх та інших послуг. Вказане відповідає глобальним цілям сталого розвитку України до 2030 року: забезпечення всеохоплюючої і справедливої якісної освіти та заохочення можливості навчання впродовж усього життя для всіх; створення стійкої інфраструктури, сприяння всеохоплюючій і сталій індустріалізації та інноваціям. Зміст ОК даної ОП спрямований на набуття здобувачами вищої освіти компетентностей направлених на досягнення глобальних цілей сталого розвитку до 2030 року.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Визначено рівень відповідності “В” для Критерію 2, оскільки вимоги всіх підкритеріїв виконані. Виділені недоліки не є суттєвими, оскільки можуть бути оперативно виправлені у процесі найближчого удосконалення ОП корекцією списків ПРН та більш якісним відбором списків рекомендованої літератури в робочих програмах ОК. Взірцеві та/або інноваційні практики не виявлені. Здобувачу вищої освіти, який прагне реалізувати право на трудову діяльність у позанавчальний час, у тому числі, за кордоном, передбачено внесення змін до індивідуального навчального плану та встановлення індивідуального графіку освітнього процесу. Мета модернізації університету спрямована на оновлення технологічної інфраструктури університету та на принципи сталого розвитку та екологічності, досягнення відповідності світовим вимогам, конкурентоспроможності з надання освітніх, на досягнення глобальних цілей сталого розвитку до 2030 року.

Недоліки

• в окремих робочих програмах ОК виписані ПРН не зовсім відповідають змісту дисциплін, або не є тими, що вказані в ОП; • рекомендовані джерела вказані у РП педагогічної практики не повною мірою відповідають вказаним цілям та завданням цієї практики та дублюють список ОК «Методика викладання математики та інформатики», який в свою чергу теж є недостатнім для якісної підготовки майбутнього вчителя математики та інформатики.

Рекомендації

• Викладачам ОК уважно виокремлювати ПРН в робочих програмах ОК, враховуючи реальні можливості для їх досягнення та зважаючи на відповідність предметній області визначеної для ОП спеціальності. • Викладачам ОК здійснити більш глибокий аналіз відповідної літератури на допомогу студентам бакалаврату спеціальності 014 Середня освіта (математика) з педагогічної практики та методик навчання математики та інформатики, та внести необхідні корективи у список рекомендованих джерел відповідних ОК.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою укладені відповідно до Умов (Порядку) прийому на навчання для здобуття вищої освіти є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті закладу вищої освіти

Установлено, що до навчання за ОПП бакалаврського рівня вищої освіти зі спеціальності 014.04 Середня освіта (Математика) зараховуються особи, які здобули повну загальну середню освіту, мають освітні ступені «фаховий молодший бакалавр», «молодший бакалавр» (освітньо-кваліфікаційний рівень «молодший спеціаліст»), пройшли конкурсний відбір за результатами ЗНО (до 2021 року) або НМТ (обов'язкові навчальні предмети українська мова, математика, історія України, один предмет на вибір з урахуванням вагових коефіцієнтів оцінок предметів НМТ), або ж на основі мотиваційного листа (контрактна форма навчання). Зазначеній спеціальності надається особлива підтримка (https://old.start.karazin.ua/app/webroot/files/upload/2024/vstup/poriadok_pryjomu/dod-6.pdf). Для неї встановлено спеціальний прохідний конкурсний бал – 130. (<https://old.start.karazin.ua/app/webroot/files/upload/2023/vstup/docs/spetsialnuy-konkursnuy-bal-2023.pdf>).

Докладну інформацію про правила прийому на навчання за освітньою програмою оприлюднено на офіційному сайті Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна (<https://old.start.karazin.ua/page/documenty>). Календар вступної кампанії, вступ для абітурієнтів з тимчасово окупованих територій України, освітні програми, відеопрезентації про Каразінський університет висвітлено на офіційному сайті університету за посиланням «Абітурієнт Каразінського університету» (<https://old.start.karazin.ua/>). Правила прийому на навчання є чіткими та зрозумілими, вони не містять дискримінаційних положень і визначаються власне особливостями отримання бакалаврського рівня вищої освіти зі спеціальності 014.04 Середня освіта (Математика). На зустрічі з фокус-групою здобувачів бакалаврського рівня вищої освіти було підтверджено, що правила прийому на навчання за освітньою програмою зрозумілі та легкодоступні для них, а також було з'ясовано, що при вступі на навчання за ОПП своєчасні й докладні консультації вступникам надавали працівники приймальної комісії ЗВО, здобувачі вищої освіти, які вже навчаються за ОПП, або ж адміністрація факультету «математика і інформатика» на дні відкритих дверей.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують її особливості

З'ясовано, що правила прийому на навчання за ОПП щорічно переглядаються, оновлюються та затверджуються Вченою радою Університету. Обчислення конкурсного балу вступника на спеціальність 014.04 Середня освіта (Математика) здійснюється за результатами НМТ на основі конкурсних предметів основного блоку з відповідними ваговими коефіцієнтами (українська мова – 0,3; математика – 0,5; історія України – 0,2). Із шести предметів додаткового блоку НМТ чотири належать до природничо-математичного циклу навчальних дисциплін (біологія, хімія, фізика, географія) (https://old.start.karazin.ua/app/webroot/files/upload/2024/vstup/tot/Vse_pro_NMT-2024_compressed.pdf). Згідно з навчальним планом «Українська мова за професійним спрямуванням» (ОК 04) вивчається у восьмому семестрі (3 кредити ЄКТС) (<https://kvmath.univer.kharkov.ua/ua/stud.html>). Вивчення ОК 01 «Історія України: цивілізаційний вимір» передбачено в першому семестрі (3 кредити ЄКТС). Можливість вибору вступниками іноземної мови з додаткового блоку конкурсних предметів (ваговий коефіцієнт 0,3) враховується при плануванні іноземної мови за фахом (ОК 03) як обов'язкової навчальної дисципліни (12 кредитів ЄКТС), що вивчається впродовж шести семестрів. Окрім цього, встановлено, що в навчальному плані зі спеціальності 014.04 Середня освіта (Математика) математична підготовка вступників відіграє ключову роль (<https://kvmath.univer.kharkov.ua/ua/stud.html>). У розроблені акредитованої ОПП було враховано конкурсні предмети НМТ основного та додаткового блоків, прийнятий розподіл предметних вагових коефіцієнтів. Специфіку підготовки здобувачів вищої освіти за ОПП враховано в правилах прийому (<https://old.start.karazin.ua/page/documenty>), де вступникам на спеціальність 014.04 Середня освіта (Математика) надається особлива підтримка (https://old.start.karazin.ua/app/webroot/files/upload/2024/vstup/poriadok_pryjomu/dod-6.pdf). Така підтримка держави, як зазначила відповідальна секретарка приймальної комісії ЗВО на зустрічі з експертною групою, передбачає пільги, визначені Міністерством освіти та науки України. Окрім цього, з огляду на гостру потребу в Україні вчителів математики та інформатики в Каразінському університеті є практика переведення на місця державного фінансування кращих здобувачів вищої освіти, які навчаються на акредитованій ОПП. Отож правила прийому на навчання за ОПП «Математика та інформатика» для спеціальності 014.04 Середня освіта (Математика) бакалаврського рівня вищої освіти насправді враховують особливості самої освітньої програми, а вимоги до підготовки вступників слугують ефективним засобом зваженого формування контингенту здобувачів вищої освіти.

3. Заклад вищої освіти у межах освітньої програми здійснює визнання програмних результатів навчання та кваліфікацій, здобутих на інших освітніх програмах (зокрема під час академічної мобільності). Таке визнання здійснюється відповідно до чітких і зрозумілих правил, що не суперечать національному законодавству та міжнародним актам, є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються. Процедура та прийняті рішення про визнання належним чином документуються відповідно до законодавства

Підтверджено, що правила визнання РН, отриманих в інших ЗВО, зокрема, під час академічної мобільності, чітко регламентуються відповідними положеннями: Положення про порядок реалізації учасниками освітнього процесу ХНУ імені В. Н. Каразіна права на академічну мобільність (http://rada.karazin.ua/public/uploads/2023/06/9-1-Положення_про_академічну_мобільність_-1.pdf); Порядок проходження атестації в ХНУ імені В.Н. Каразіна для визнання здобутих кваліфікацій, результатів навчання та періодів навчання в системі вищої освіти, здобутих на тимчасово окупованій території України після 20 лютого 2014 року (https://karazin.ua/storage/documents/548_kmKOiZ234cLPzyD5qfbtDgJE0.pdf); Порядок визнання в ХНУ імені В.Н. Каразіна ступенів вищої освіти, здобутих в іноземних навчальних закладах та Порядок визнання в ХНУ імені В.Н. Каразіна документів про середню, середню професійну, професійну освіту, виданих навчальними закладами інших держав» https://karazin.ua/storage/documents/547_uXCMwuFBlyAYStbWSUiqaeZq6.pdf; Про визнання іноземних документів про середню, середню професійну, професійну освіту, ступені вищої освіти та пройдених періодів навчання студентів-іноземців у Харківському національному університеті імені В.Н. Каразіна <http://rada.karazin.ua/public/uploads/2024/10/8-.pdf>. Названі нормативно-правові акти розміщені у вільному доступі на сайті «Вчена рада ХНУ імені В.Н. Каразіна» <http://rada.karazin.ua/ua/documents/docs-rishennya>. Установлено, що право на академічну мобільність реалізується на підставі міжнародних договорів про співробітництво в галузі освіти та науки, міжнародних програм та проектів, договорів про співробітництво між вітчизняними та іноземними закладами-партнерами або їх основними структурними підрозділами. Для учасників академічної мобільності, які здобувають освітній ступінь бакалавра, сукупна тривалість участі у програмах академічної мобільності не може перевищувати 50 відсотків тривалості нормативного терміну навчання за відповідною ОП. Індивідуальний НП

здобувачів вищої освіти оформляють, як правило, терміном на один семестр або на навчальний рік, залежно від початку та тривалості програми академічної мобільності. В університеті є практика перезараховування позитивних результатів навчання обов'язкових чи вибіркових дисциплін, що вивчалися здобувачем вищої освіти в закладі-партнері. Вона втілюється, якщо навчальні дисципліни внесені до договору про міжнародну академічну мобільність до початку програми і якщо їхній зміст та/або результати, отримані компетентності й обсяг співпадають з навчальною дисципліною університету не менше ніж на 60% http://rada.karazin.ua/public/uploads/2023/06/9-1-Положення_про_академічну_мобільність_-1.pdf. На час проведення акредитації ОПП випадків застосування правил визнання результатів навчання в інших ЗВО не було виявлено. Є практика переведення на навчання за ОПП з іншої спеціальності, де навчання здійснювалося на іншій освітній програмі, в рамках одного факультету.

4. Заклад вищої освіти у межах освітньої програми здійснює визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти. Таке визнання здійснюється відповідно до чітких і зрозумілих правил, що не суперечать законодавству, є доступними для всіх учасників освітнього процесу

Експертною групою підтверджено, що правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, окреслені в положенні «Порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті в Харківському національному університеті імені В. Н. Каразіна» (додаток 1, <http://surl.li/dfhadd>). З'ясовано, що визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, уможливується для освітніх компонентів освітньої програми, які входять до навчального плану з наступного семестру. При цьому визнання результатів навчання проводиться до початку семестру, в якому згідно з навчальним планом передбачено вивчення освітньої компоненти, яка може бути перезарахована. Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, поширюється як на нормативні, так і на вибіркові освітні компоненти, крім кваліфікаційних (бакалаврських) робіт. Предметна комісія розглядає надані документи, робить аналіз їх відповідності робочій програмі освітньої компоненти, за необхідністю проводить співбесіду зі здобувачем і приймає рішення. Установлено, що університет може визнати результати навчання, отримані в неформальній освіті, якщо вони в обсязі складають не більше 25% від загального обсягу кредитів освітньої програми. Процедура визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, включає чітко прописані в положенні етапи. Лапідарність і зрозумілість процедури (етапності) визнання результатів такого навчання забезпечує надійність їх визнання. Прикладів визнання результатів навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті, для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти зі спеціальності 014.04 Середня освіта (Математика) не було виявлено.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Визначено рівень відповідності "В" для Критерію 3, оскільки вимоги всіх підкритеріїв виконані. Виявлені недоліки не є суттєвими, вони стосуються відсутності практики реалізації академічної мобільності здобувачів вищої освіти та можуть бути оперативно усунуті впродовж наступного навчального року, під час найближчого вдосконалення ОПП. Взірцевих та/або інноваційних практик не було виявлено. Є позитивна практика переведення на місця державного фінансування кращих здобувачів вищої освіти, які навчаються за ОПП.

Недоліки

За наявності чітко прописаних процедур академічної мобільності здобувачів вищої освіти бракує прикладів їх реалізації.

Рекомендації

З огляду на виявлені можливості Каразінського університету, його інтегрованість у Європейський і світовий освітньо-науковий простір, ЕГ рекомендує залучати здобувачів вищої освіти, які навчаються за ОПП, до академічної мобільності.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Освітній процес відповідає вимогам законодавства. Методи, засоби та технології навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі мети та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи

Установлено, що освітній процес за акредитованою ОПП здійснюється відповідно до чинного «Положення про організацію освітнього процесу в ХНУ імені В.Н. Каразіна» (<http://surl.li/nylbps>). Тут прописані форми організації освітнього процесу та види навчальних занять. Згідно з прийнятою нормою обов'язкова складова навчального плану за програмами вищої освіти не може перевищувати 75% від обсягу (в кредитах ЄКТС) навчального плану. З'ясовано, що вибіркова складова навчального плану становить не менше 25% від навчального навантаження ОПП. Кількість годин аудиторних занять в одному кредиті ЄКТС денної форми навчання становить від 27% до 60%. Досягненню програмних освітніх цілей і РН слугують навчальні заняття (лекції, практичні, лабораторні, семінарські, індивідуальні заняття, консультації), самостійна робота здобувачів, педагогічна практика, контрольні заходи (контрольні роботи, заліки та екзамени), підготовка курсової науково-дослідницької роботи з фаху (у шостому семестрі), підготовка кваліфікаційної роботи (у восьмому семестрі). Методи, засоби та технології навчання і викладання, що слугують досягненню програмних результатів, є особливим предметом вивчення в ОК27, ОК28, ОК31. (<https://kvmimath.univer.kharkov.ua/ua/stud.html>). На зустрічі з академічним персоналом та фокус-групою здобувачів вищої освіти було підтверджено використання інноваційних методів, засобів і технологій навчання (проектне навчання, кейс-метод, засіб динамічної математики – програма «GeoGebra», мультимедійна презентація). В умовах воєнного стану для досягнення програмних РН запроваджуються технології дистанційного навчання, створено власний сайт дистанційного навчання (https://old.karazin.ua/ua/entrant/entrant_cee/cee_about). Було з'ясовано, що освітній процес здійснюється на платформі «Moodle» і загальноприйнятою є практика інформування в різних месенджерах. У адміністративного персоналу є можливість моніторингу роботи викладачів і здобувачів вищої освіти під час дистанційної форми навчання. Вимоги студентоцентрованого підходу та засадничі положення академічної свободи окреслено в таких нормативних документах: «Стратегія розвитку Каразинського університету до 2030 р.» (<http://surl.li/mhbiwu>); «Положення про студентське самоврядування» (https://karazin.ua/storage/documents/560_V874E4cg4cvx1VM01r63UPt7R.pdf); «Кодекс цінностей Каразинського університету» (<http://surl.li/zjpraq>). З'ясовано, що студентоцентрований підхід реалізується на всіх етапах провадження ОПП (обговорення змісту, вибір дисциплін вибіркового циклу, вибір тем курсових науково-дослідницьких робіт за фахом, місця проходження педагогічної практики), що засвідчує про ставлення до здобувача як суб'єкта освітнього процесу. На зустрічі зі здобувачами вищої освіти було встановлено, що методи навчання відповідають їхнім очікуванням, а якість навчального процесу їх задовольняє.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів (у формі робочої програми навчальної дисципліни, силабуса)

Підтверджено, що докладна інформація стосовно освітніх компонентів (цілі, зміст, обсяг, переквізити, методи навчання, форми контролю, схема нарахування балів, шкала оцінювання, література, інтернет-посилання), які забезпечують викладачі випускової кафедри, висвітлюється в робочих навчальних програмах (силабусах) навчальних дисциплін. Вона розміщується у вільному доступі на сайті кафедри вищої математики та інформатики (https://kvmimath.univer.kharkov.ua/ua/ych_pro.html). Тут же можна ознайомитися з робочими навчальними планами (силабусами) вибіркового дисциплін, а також вимогами до написання курсової науково-дослідницької роботи за фахом і кваліфікаційної (бакалаврської) роботи. На персональних сторінках викладачів випускової кафедри (<https://kvmimath.univer.kharkov.ua/ua/sotr.html>) представлено інформацію про навчальні дисципліни (факультет, на якому викладається), освіту, наукові інтереси, публікації, підвищення кваліфікації, їхню електронну пошту. Інформація про інші освітні компоненти ОПП представляється на сайті факультету математики і інформатики (<https://karazin.ua/fakulteti-ta-instituti/matematiki-i-informatiki/>) або ж на сайті іншого факультету, що забезпечує викладання ОК. З'ясовано, що порядок та критерії оцінювання в межах окремих освітніх компонентів регламентує «Положення про організацію освітнього процесу в Харківському національному університеті імені В.Н. Каразіна» (<http://surl.li/nzvylw>). Результати семестрового контролю оцінюються за шкалою ECTS, національною шкалою та 100-бальною шкалою. На зустрічі із академічною спільнотою підтверджено, що здобувачі вищої освіти мають можливість ознайомитися із цілями, змістом, програмними результатами навчання, порядком та критеріями оцінювання навчальних досягнень вже на початку кожного семестру, або ж із силабусів навчальних дисциплін, які є у вільному доступі на сайті випускової кафедри (https://kvmimath.univer.kharkov.ua/ua/dep_of_hm_cs.html).

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та мети освітньої програми

Поєднання навчання і досліджень під час реалізації ОПП «Математика та інформатика» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти зі спеціальності 014.04 Середня освіта (Математика) підтверджується такими фактами: 1. Передбачено вивчення освітніх компонентів, зміст яких так чи інакше забезпечує формування науково-дослідницьких компетентностей здобувачів вищої освіти в царині педагогіки (ОК 02, ОК 18, ОК 20, ОК 27, ОК 28, ОК 29, ОК 31) (<https://kvmimath.univer.kharkov.ua/ua/stud.html>). 2. Усі здобувачі вищої освіти виконують курсові науково-дослідницькі роботи за фахом (ОК 34), у яких простежуються елементи наукового пошуку (наукової новизни), використовується науковий інструментарій і реалізується методологія наукового дослідження

(https://kvmath.univer.kharkov.ua/ua/ych_pro.html). 3. Передбачаються організація психолого-педагогічних досліджень під час проходження здобувачами вищої освіти педагогічної практики (ОК 35, ОК 36). Так, у критеріях оцінювання педагогічної практики зазначено, що оцінка «відмінно» – А (90-100 балів) – виставляється у випадку, коли студентом цілком засвоєно основи педагогіки та психології, педагогічної майстерності, методику викладання математики та інформатики в закладі загальної середньої освіти, сформовано необхідні навички самостійно проводити науково-методичну роботу і психолого-педагогічні дослідження (https://kvmath.univer.kharkov.ua/ua/dep_of_hm_cs.html). 4. Усі здобувачі вищої освіти виконують кваліфікаційну (бакалаврську) роботу (ОК 37), що передбачає систематизування, закріплення та розширення теоретичних знань, умінь і навичок, спроможність практичного застосування здобутих знань, умінь і навичок у вирішенні професійних завдань. Така робота спрямована на розв'язання складного спеціалізованого завдання навчально-педагогічного чи науково-педагогічного спрямування з математики та інформатики, характеризується комплексністю та/або невизначеністю умов, із застосуванням математичних методів та/або програмних засобів. (https://kvmath.univer.kharkov.ua/ua/ych_pro.html). 5. Кращі здобувачі вищої освіти беруть участь у Всеукраїнських та Міжнародних конференціях та мають спільні з науковими керівниками публікації. Приміром, здобувачка А. Дмитрієва має спільну публікацію з доц. І. Жовтоніжко, здобувачка А. Тализіна – з доц. Г. Черновою, а здобувачка А. Ершова – з доц. О. Аршава (<https://ekhnuir.karazin.ua/handle/123456789/18874>). Окрім цього здобувачка А. Ершова має одноосібну публікацію. Тематика досліджень стосується актуальних проблем сучасної дидактики математики. 6. У ОПП передбачено вибіркочку освітню компоненту «Основи науково-педагогічних досліджень» (https://kvmath.univer.kharkov.ua/ua/ych_pro.html).

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) систематично оновлюють зміст освітніх компонентів на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

Установлено, що оновлення змісту освіти регулює «Положення про організацію освітнього процесу в Харківському національному університеті імені В.Н. Каразіна» (редакція 2024 року). Тут прописано порядок розроблення, розгляду та затвердження освітніх програм, дотримання принципів і процедур забезпечення якості (https://karazin.ua/storage/documents/978_j6TQJEwbYo4hRO95PxxDBTYgr.pdf). Робочі програми навчальних дисциплін оновлюються щорічно. Вони обговорюються на засіданнях випускової кафедри, погоджуються з гарантом ОПП, затверджуються науково-методичною комісією факультету математики і інформатики. Так, до завдань педагогічної практики здобувачів освіти додано психологічну підтримку при різних тривожних станах під час повітряних тривог і обстрілів. Відповідні корективи було зроблено в змісті ОК 32 «Психологія». У ЗВО запроваджено міжфакультетську навчальну дисципліну з проблем забезпечення стресостійкості в умовах війни. Оновленню змісту вищої освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик слугують наукові стажування викладачів, які задіяні в реалізації ОПП. Так, викладачі випускової кафедри мають позитивний досвід під час проходження онлайн стажувань (Люблін та Краків, Польща). Доцент В.О. Кузнєцова в Білостоцькому університеті вивчала інновації в освіті. Доцент В.Т. Лисиця в Малопольській школі державного управління Краківського університету вивчав інноваційні методи викладання. У рамках програми ERASMUS+ доц. В.Т. Лисиця, ст. викл. О.О. Шугайло вивчали досвід викладацької діяльності колег із університету Мурсії (Іспанія). Аналіз тематики кваліфікаційних робіт здобувачів дозволяє стверджувати, що вони присвячуються актуальним питанням сучасної дидактики математики: «Особливості впровадження освітніх онлайн-платформ на уроках алгебри та початків аналізу» (Анна Дмитрієва, керівник доц. І.М. Жовтоніжко); «Роль комбінаторики у формуванні індивідуальної освітньої траєкторії учнів нової української школи» (Анастасія Ершова, керівник доц. О.О. Аршава). З'ясовано, що в курсових науково-дослідницьких роботах за фахом вивчається комп'ютерно орієнтовані технології навчання математики: «Використання платформи GeoGebra для розв'язання задач на побудову на площині» (Василь Єланський, керівник доц. В.Т. Лисиця); «Розробка комп'ютерних дидактичних ігор з математики з використанням електронних освітніх сервісів для здобувачів загальної середньої освіти» (Надія Бахтіна, керівник доц. Г.В. Чернова). Виявлено, що оновлення як назви, так змісту потребує ОК 23 «Методика викладання математики та інформатики». Згідно з сучасною концепцією освіти (вимогами НУШ) має йтися про «навчання». Із робочої програми навчальної дисципліни варто вилучити теми, що стосуються початкової школи, методів наукового пізнання. У змісті ОК слушно більше уваги зосередити на методичній підготовці майбутніх педагогів в умовах запровадження компетентнісного підходу, власне на методиці компетентнісно орієнтованого навчання математики та інформатики (як на загальній, так і частковій).

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності за освітньою програмою та закладу вищої освіти

З'ясовано, що Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна орієнтується на європейські цінності, є активним членом міжнародної спільноти провідних європейських та світових університетів, має угоди про співпрацю з науковими організаціями з 49 країн світу, з-поміж яких 18 країн Європейського Союзу. Наразі Каразінський університет є членом 9 міжнародних асоціацій/організацій (<https://karazin.ua/mizhnarodna-diiialnist/universitet-v-mizhnarodnikh-asotciatciakh/>). Укладено 263 двосторонніх угод із організаціями-партнерами країн світу (<https://docs.google.com/spreadsheets/d/1ZeAtpNIqc2TmjTsdePrQVphGXQZFE6vswvESy1BziGI/edit?gid=0#gid=0>). Інтернаціоналізація освітньої та наукової діяльності Університету здійснюється відповідно до прийнятих «Стратегічних цілей та намірів Університету до 2030 року» (<http://surl.li/wnxqbx>). Усе це дозволяє створювати сприятливі умови для інтернаціоналізації акредитованої ОПП. Підтверджено, що академічна спільнота має вільний доступ до інформації про програми академічної мобільності (<http://surl.li/iqbcspr>), про різноманітні міжнародні проекти та програми (<http://surl.li/otqdxg>). Докладну інформацію про програми академічної

мобільності, про міжнародні проекти можна отримати у відділі міжнародних програм та академічної мобільності управління міжнародних відносин Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Відділ виконує координаційні та консультативні функції, а також відповідає за організацію та контроль міжнародних програм університету. До сфери його діяльності належить організація та супровід програм академічного та науково-технічного співробітництва, організація обміну фахівцями з іноземними закладами вищої освіти. Установлено, що всі науково-педагогічні працівники випускової кафедри відповідно до укладених графіків проходять підвищення кваліфікації в ЗВО, зокрема в закордонних. Так, доценти В. О. Кузнєцова, В. Т. Лисиця в 2023 році пройшли закордонне онлайн стажування (Люблін та Краків, Польща). Підтверджено, що викладачі випускової кафедри беруть активну участь у міжнародних конференціях, публікують свої дослідження англійською мовою в закордонних виданнях (<https://kvmmath.univer.kharkov.ua/ua/sotr.html>). Інтернаціоналізації діяльності академічної спільноти слугують Міжнародні конференції. Так, у 2021 р. та 2024 р. на базі випускової кафедри було проведено онлайн Міжнародні конференції «Проблеми викладання математики у закладах освіти: теорія, методика, практика» (<http://pogorelov.univer.kharkov.ua/2021/programa-konferencii/>).

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Визначено рівень відповідності "В" для Критерію 4, оскільки вимоги всіх підкритеріїв виконані. Виявлені недоліки не є суттєвими, вони стосуються оновлення як назви, так змісту ОК 23 «Методика викладання математики та інформатики». Такі недоліки можуть бути оперативно усунені під час найближчого вдосконалення ОПП. Взірцевих та/або інноваційних практик не було виявлено. До позитивних практик належить підготовка здобувачами вищої освіти кваліфікаційних (бакалаврських) робіт, а також курсових науково-дослідницьких робіт за фахом, що присвячуються актуальним питанням сучасної дидактики математики.

Недоліки

- Згідно з сучасною концепцією освіти (вимогами НУШ) у назві навчальної дисципліни «Методика викладання математики та інформатики» (ОК23) має йтися про «навчання».
- У робочій програмі інавчальної дисципліни «Методика викладання математики та інформатики» є теми, що стосуються початкової школи та методів наукового пізнання, які не є предметом вивчення названої ОК.
- У ОК 23 бракує тем із методики компетентнісно орієнтованого навчання математики та інформатики в умовах НУШ.

Рекомендації

- До початку 2025-2026 навчального року розробникам ОПП оновити як назву, так зміст ОК 23 «Методика викладання математики та інформатики» Вилучити теми, що стосуються початкової школи та методів наукового пізнання.
- У змісті ОК 23 значно більше уваги зосередити на методичній підготовці здобувачів вищої освіти в умовах запровадження компетентнісного підходу (концепції НУШ), власне на методиці компетентнісно орієнтованого навчання математики та інформатики (як загальній, так і часткових).

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому та оприлюднюються заздалегідь

Форми контрольних заходів і система оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти регулюються кількома документами, серед яких «Положення про організацію освітнього процесу» (https://karazin.ua/storage/documents/978_j6TQJEwbYo4hRO95PxxDBTYgr.pdf), «Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освіти» (https://karazin.ua/storage/documents/542_Bg7mdfnjbeKUtg9QFQOhQnnTb5.pdf), «Положенням про порядок проведення внутрішніх аудитів системи управління якістю та здійснення коригувальних і запобіжних дій» (https://karazin.ua/storage/documents/309_REEavGiG7y3cTqc5gzsNl7q5.pdf). Ці документи опубліковані та доступні

для ознайомлення у розділі Документи на офіційному сайті (<https://karazin.ua/documents/>). За ОП визначена чотирирівнева (незадовільно, задовільно, добре, відмінно), дворівнева (зараховано, незараховано) шкали оцінювання та 100-бальна система оцінювання. Оцінювання, накопичення балів та їх розподіл детально описані в робочих програмах кожної освітньої компоненти (https://kvmimath.univer.kharkov.ua/ua/dep_of_hm_cs.html). Процедура апеляції результатів контролю викладена у «Положення про організацію освітнього процесу» (розділ 5.3). Форми поточного та підсумкового контролю визначаються в робочих програмах кожної дисципліни. Семестровий контроль проходить у вигляді екзамену або/та заліку, а поточний контроль може включати усне опитування, виступи, тести тощо. Під час онлайн-зустрічей з ЕГ здобувачі освіти та випускники підтвердили цю інформацію.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності). Результати навчання підтверджуються результатами єдиного державного кваліфікаційного іспиту за спеціальностями, за якими він запроваджений

Наразі немає затвердженого стандарту вищої освіти для спеціальності 014.04.Середня освіта (Математика). У ХНУ імені Каразіна було розроблено "Тимчасовий стандарт вищої освіти за спеціальністю 014.04 "Середня освіта (Математика)" першого (бакалаврського) рівня вищої освіти" та затверджено 29 серпня 2024 року (<https://kvmimath.univer.kharkov.ua/doc/стандарт!!!.pdf>). Відповідно до ОП форма атестації здобувачів освіти полягає в захисті кваліфікаційної роботи. Ця робота включає аналіз науково-методичної літератури, дослідження актуальних проблем у сфері середньої освіти з математики та інформатики. Обсяг і структура кваліфікаційної роботи визначені у вимогах, затверджених Вченою радою факультету математики та інформатики (протокол №7 від 28.06.2024 р.) <https://kvmimath.univer.kharkov.ua/doc/20014.04.pdf>, і відповідають «Положенню про організацію освітнього процесу» ХНУ імені В.Н. Каразіна (https://karazin.ua/storage/documents/978_j6TQJEwbYo4hRO95PwxDBTYgr.pdf). Кваліфікаційні роботи перевіряються на наявність академічного плагіату згідно з процедурами, передбаченими внутрішньою системою забезпечення якості освітньої діяльності ЗВО. Це регламентується «Положенням про систему запобігання та виявлення академічного плагіату у наукових і навчальних роботах» (https://karazin.ua/storage/documents/242_WY0oXnyGRcKkoqZbPweutjx2D.pdf) і «Порядком проведення перевірки кваліфікаційних робіт на наявність заповичень» (https://karazin.ua/storage/documents/552_N7Fu8UFiFvAjGBQhMo8p5U5ww.pdf). Перевірка відбувається з використанням системи Strikeplagiarism.com (компанія Plagiat.pl). Атестація студентів проводиться публічно перед Екзаменаційною комісією, яка затверджується наказом ректора університету. Єдиний державний кваліфікаційний іспит для цієї спеціальності не передбачений.

3. Визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів (у тому числі щодо наукової складової освітньо-наукової програми, за якою здійснюється підготовка здобувачів ступеня доктора філософії), що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів (зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів), визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Контрольні заходи у закладі вищої освіти проводяться відповідно до кількох ключових документів «Положення про організацію освітнього процесу» (https://karazin.ua/storage/documents/978_j6TQJEwbYo4hRO95PwxDBTYgr.pdf), «Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості освіти» (https://karazin.ua/storage/documents/542_Bg7mdfnjbeKUt9QFQOhQnnTb5.pdf), навчальний план, робочими навчальними планами. В електронній системі Е-деканат інформація є доступною для здобувачів освіти. Для забезпечення об'єктивності екзаменаторів використовуються система накопичення балів впродовж семестру та відповідно до «Положення про систему запобігання та виявлення академічного плагіату ...» (https://karazin.ua/storage/documents/242_WY0oXnyGRcKkoqZbPweutjx2D.pdf), «Положення про врегулювання конфліктних ситуацій» (https://karazin.ua/storage/documents/1043_MjSaqLALb3KAO5DPBmIGXCoBW.pdf). У разі незгоди з отриманою оцінкою студент має право подати апеляцію згідно з «Положенням про організацію освітнього процесу» (п.п. 5.3.5.19 с.32) шляхом подання відповідної заяви. Конфліктні ситуації регулюються відповідно до «Положення про врегулювання конфліктів». Під час зустрічей з НПП, здобувачами освіти та студентським самоврядуванням ЕГ мала змогу пересвідчитись, що студенти знають про процедури оскарження результатів та у разі необхідності користуються цим. Здобувачі освіти мають змогу подати скаргу до Комісії з врегулювання конфліктних ситуацій у письмовій формі (в паперовому вигляді до Центру документації) або в електронному – на пошту stop.conflict@karazin.ua або univer@karazin.ua. Представник відділу запобігання корупції Ігор БОЙКО підтвердив цю інформацію та повідомив, що ХНУ Каразіна під'єднано до «Єдиного порталу викривачів». За цей час повідомлень не надходило.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політику і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через її

імплементацию у культуру якості закладу вищої освіти) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності

У ХНУ імені В.Н. Каразіна встановлено чітку та зрозумілу політику, стандарти й процедури щодо дотримання академічної доброчесності, які регламентуються такими документами: «Положення про систему запобігання та виявлення академічного плагіату» (https://karazin.ua/storage/documents/242_WY00XnyGRcKkoqZbPweutjx2D.pdf), «Порядок проведення перевірки кваліфікаційних робіт, наукових праць та навчальних видань щодо наявності запозичень з інших документів» (https://karazin.ua/storage/documents/552_N7Fu8UFiFvAjGBQhMo8p5U5ww.pdf), «Пам'ятка для студента» (https://karazin.ua/storage/documents/557_BZ3vdXOljJyGaLboHLccjVHul.pdf), «Кодекс цінностей Каразінського університету» (https://karazin.ua/storage/documents/322_kmp5KTJ6sbiEsjMzjoRlhdmg7.pdf) та «Політика ХНУ імені В.Н. Каразіна у сфері якості на 2022-2025 роки» (https://karazin.ua/storage/documents/313_6JF9d3aN5hSooFotw33AaV66l.pdf). Інформування студентів про важливість дотримання академічної доброчесності здійснюється викладачами під час занять, кураторами груп, науковими керівниками практик і курсових робіт, а також через заходи й інформацію на сайті ЗВО (<https://karazin.ua/osvita/akademichna-dobrochesnist/>). Університет є партнером Проєкту сприяння академічній доброчесності (SAIUP). Позитивним прикладом є використання програмних засобів для перевірки на плагіат, таких як StrikePlagiarism через компанію Plagiat.pl. За 5 днів до захисту здобувач освіти подає роботу у паперовому та електронному варіантах для перевірки. У разі Коефіцієнта Подібності № 1 менше 20% робота одразу допускається до захисту. При значенні цього коефіцієнту до 90%, або Коефіцієнта Подібності № 2 більше 10% рішення про допуск до захисту роботи приймає кафедра (п.п. 2.5, 2.9, 2.11 «Порядок проведення перевірки кваліфікаційних робіт, наукових праць та навчальних видань щодо наявності запозичень з інших документів» https://karazin.ua/storage/documents/552_N7Fu8UFiFvAjGBQhMo8p5U5ww.pdf). Крім того при здачі поточних робіт через LMS Moodle чи Google Classroom ці системи теж перевіряють роботи на академічні запозичення. Як зазначили випускники (Аліна ТАЛИЗІНА), що ще на першому курсі декан попередив про нульову терпимість про порушень академічної доброчесності і “варто забути про списування”. Зі слів здобувачів освіти та НПП, порушень правил академічної доброчесності на цій освітній програмі не зафіксовано.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Політика, стандарти та процедури щодо академічної доброчесності, а також форми контролю та критерії оцінювання є зрозумілими та прозорими. Взірцеві та інноваційні практики відсутні, тому ОП відповідає вимогам за Критерієм 5 на рівні В. Форми проведення контрольних заходів та критерії оцінювання для здобувачів вищої освіти є прозорими та легко зрозумілими. В університеті діє анонімна скринька довіри, а також активно ведеться робота з популяризації академічної доброчесності. ЗВО під'єднано до “Єдиного порталу викривачів”.

Недоліки

Здобувачі освіти не мають змоги попередньо самостійно перевірити роботу, яка подається до публікації або захисту на академічний плагіат.

Рекомендації

На Вченій раді розглянути питання внесення змін у «Порядок проведення перевірки кваліфікаційних робіт, наукових праць та навчальних видань щодо наявності запозичень з інших документів» (https://karazin.ua/storage/documents/552_N7Fu8UFiFvAjGBQhMo8p5U5ww.pdf) п.п. 2.7 “великій кількості наявний сигнал «Тривога!»” конкретну кількість. На найближчому засіданні кафедри розглянути перелік та розмістити на сайті факультету або кафедри в розділі “Студенту” посилання на безкоштовні онлайн-ресурси для попередньої перевірки робіт на академічний плагіат.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Викладачі, залучені до реалізації освітньої програми, з огляду на їх кваліфікацію та/або професійний досвід спроможні забезпечити освітні компоненти, які вони реалізують у межах

освітньої програми, з урахуванням вимог щодо викладачів, визначених законодавством

Кількісний та якісний склад науково-педагогічних працівників, залучених до реалізації освітньої програми, повністю відповідає вимогам для досягнення поставлених цілей та програмних результатів навчання. Реалізація програми здійснюється 25 викладачами, серед яких 14 жінок (56%) і 11 чоловіків (44%). Із них 3 мають ступінь доктора фізико-математичних наук (12%), 1 - доктор філософських наук (4%), 19 – кандидати наук (76%), 2 - доктори філософії (8%), 2 – професори (8%), а 12 – доценти (48%). На зустрічах із викладачами та адміністративним персоналом було підтверджено, що НПП регулярно підвищують свою кваліфікацію, публікуються у фахових виданнях, беруть участь у міжнародних конференціях та проєктах, створюють методичні рекомендації та навчальні посібники. Вони також відслідковують тенденції в розвитку ІТ та нових сервісів (Kahoot, LearningApps, WordWall та інші), які можуть бути впроваджені в освітній процес. Підвищення кваліфікації викладачів здійснюється на основі «Положення про підвищення кваліфікації в Інституті післядипломної освіти» (<http://rada.karazin.ua/public/uploads/2023/12/8-9A.pdf>). ЗВО підтримує міжнародне стажування НПП, наприклад у 2023 р. за програмою проєкту USAID доц. В. Т. Лисиця проходив стажування у Краківському економічному університеті. Під час онлайн-зустрічі з НПП Ганна ГОНЧАРУК підтвердила, що проходила стажування у Іспанії (Мурсія).

2. Процедури конкурсного відбору викладачів є прозорими, недискримінаційними, дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми та послідовно застосовуються

Під час зустрічей з адміністративним персоналом ЕГ мала змогу пересвідчитись у тому, що процес конкурсного відбору викладачів у ХНУ здійснюється відповідно до "Положення про порядок заміщення посад науково-педагогічних працівників" (https://karazin.ua/storage/documents/942_jpfUQ7cAeBtcw42v4xIoYz3Nh.pdf), що підтвердила начальник відділу кадрів Олена ГРОМИКО. Відповідно до пункту 2.1 цього документа, конкурс проводиться на принципах відкритості, гласності, законності, рівності прав членів конкурсної комісії, колегіальності прийняття рішень конкурсною комісією, незалежності, об'єктивності та обґрунтованості рішень конкурсної комісії, неупередженого ставлення до кандидатів. Конкурс на заміщення вакантної посади оголошується ректором через відповідний наказ. Згідно з пунктом 2.6 цього положення посади науково-педагогічних працівників можуть займати особи, які мають наукові ступені або вчені звання, а також особи, які мають ступінь магістра. Дана норма також відображена у Статуті університету п.20.2 с.53 (https://karazin.ua/storage/documents/319_tXkirH60Tt59Q9jsLMUeocOfb.pdf). Умови заміщення вакантних посад для НПП, доцента та професора визначено п.20.3-20.11. Відповідно до пункту 20.4 Статуту НПП, що претендує на вакантну посаду повинен мати наукові публікації, монографії, підручники, навчально-методичні посібники, а також досвід викладацької роботи у ЗВО та досвід наукової роботи.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців, їх організації, професіоналів-практиків та експертів галузі до реалізації освітнього процесу

Під час зустрічі з роботодавцями ЕГ підтвердила, що ЗВО активно залучає роботодавців та вчителів-практиків до організації й реалізації освітнього процесу за цією ОП. Наприклад, можемо відмітити, що до розробки ОП долучались як науковці так і вчителі практики В. П. Горох (Український центр оцінювання якості освіти), Заслужений вчитель України О. Ф. Крижановський (КЗ "Харківський академічний ліцей №45 Харківської міської ради"), Л. В. Ричкова (директор КЗ «Харківський ліцей № 36 Харківської міської ради»), О. В. Семеніхіна, д. пед. н., проф. (СДПУ імені А. С. Макаренка) та інші. Укладено договори про співпрацю з Харківським ліцеєм 36, Харківським ліцеєм 131, Харківським ліцеєм 154 (наприклад, <https://office.naq.gov.ua/dbf7537c-4870-4fb9-9aa0-fd2a235af7a4>), що підтверджується відповідними документами. Євген НЕЛІН (ХНПУ ім.Сковороди) та Оксана ЖИРНОВНІКОВА повідомили, що проводять серію лекцій за обміном для здобувачів освіти цієї ОП. Лариса РИЧКОВА розповіла, що за її ініціативою було розділено ОК з методики математики та інформатики на дві окремі ОК. Олександр КРИЖАНОВСЬКИЙ (Заслужений вчитель України) підтвердив, що щорічно в межах наукової конференції пам'яті Погорелова виступає з доповідями перед здобувачами освіти з методики розв'язування олімпіадних задач з математики. Представники стейкхолдерів зазначили, що НПП ХНУ Каразіна, що реалізують ОК працюють з обдарованими учнями під час підготовки до всеукраїнських учнівських олімпіад з математики та інформатики та конкурсу-захисту МАН України. Учні яких мають результати на обласному та всеукраїнському рівнях.

4. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями, заохочує розвиток викладацької майстерності

З метою сприяння професійному розвитку НПП у ХНУ є підвищення кваліфікації викладачів, що здійснюється на основі «Положення про підвищення кваліфікації в Інституті післядипломної освіти» (<http://rada.karazin.ua/public/uploads/2023/12/8-9A.pdf>). Відповідно до пункту 1.5 викладачі мають змогу підвищувати кваліфікацію безпосередньо в університеті, а також у інших закладах освіти, відповідних наукових, науково-освітніх установах та організаціях в Україні та за кордоном. У пункті 1.7 говориться, що форми, види, напрями та суб'єктів підвищення кваліфікації НПП обирають самостійно. Підвищення професійного зростання

може відбуватись як за річним планом так і поза планом. У структурі ХНУ є Інститут післядипломної освіти та заочного (дистанційного) навчання <https://sites.google.com/karazin.ua/dist-karazin-ua/%D0%B3%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B2%D0%BD%D0%Bo>, де для працівників ЗВО є можливість пройти ряд курсів (https://sites.google.com/karazin.ua/dist-karazin-ua_курси/). В рамках програми ERASMUS+ та USAID викладачі, що реалізують ОК ОП мають змогу проходити міжнародне стажування. Наприклад, університет Мурсії (Іспанія), доц. В. Т. Лисиця, ст. викл. О. О. Шугайло. Крім того відповідно до «Порядок преміювання науково-педагогічних і наукових працівників» (https://karazin.ua/storage/documents/683_4iNTCQDA2uLGQ6e5Rkm7iADoL.pdf) у ЗВО розвинута система матеріального заохочення професійного розвитку НПП та їх наукової активності. У ХНУ Каразіна діє «Порядок визначення рейтингів науково-педагогічних працівників Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна» (https://karazin.ua/storage/documents/254_YmpmA5teSoioQKdCK2dDTXOiU.pdf). За підсумками цього рейтингування матеріальне заохочення отримали професор Ігнатович С. Ю. та доцент Лисиця В. Т., за публікацію матеріалів у виданнях, що входять до наукометричної бази Scopus. Під час зустрічі із адміністративним персоналом представник Центру післядипломної освіти Михайло ТАТАРІНОВ повідомив, що всі НПП пройшли курси по використанню системи Moodle та інновацій ще у 2021 році. Під час спілкування із менеджментом ЗВО було підтверджено, що діє система рейтингування НПП «Порядок визначення рейтингів НПП» (https://karazin.ua/storage/documents/254_YmpmA5teSoioQKdCK2dDTXOiU.pdf). Результати рейтингування оприлюднюється на сайті факультету (https://math.karazin.ua/?page_id=454). Згідно зі Статутом університету, а саме п. 6.22 ЗВО встановлює форми морального та матеріального заохочення працівників (https://karazin.ua/storage/documents/319_tXkirH60Tt59QjsLMUeocOfb.pdf). Відповідно до п.п. 37 п. 5.11 декан факультету ініціює подання щодо нагород за ініціативи завідувача кафедри п.п.11 п.16.6 за впровадження інноваційних методик та кращих практик в освітній процес. У ХНУ розроблено чітку систему матеріального заохочення працівників за наукову активність, що регламентовано «Порядок преміювання науково-педагогічних і наукових працівників» (https://karazin.ua/storage/documents/683_4iNTCQDA2uLGQ6e5Rkm7iADoL.pdf).

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Діюча система підвищення кваліфікації НПП та залучення педагогів практиків дає підстави стверджувати що ОП Математика та інформатика відповідає критерію повною мірою. Взірцеві та інноваційні практики відсутні, тому ОП відповідає вимогам за Критерієм 6 на рівні В. Чітка система матеріального заохочення НПП за публікаційну активність. Ефективна діяльність Центру післядипломної освіти. Залучення НПП до роботи з обдарованими учнями, які у подальшому можуть стати абітурієнтами цієї ОП

Недоліки

Недостатня залученість представників стейкхолдерів до викладання безпосередньо ОК, що включені до ОП.

Рекомендації

На наступний навчальний рік передбачити можливість читання теоретичних та практичних занять ОК з методики математики та інформатики представників вчителів практиків.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Навчально-методичне забезпечення освітньої програми, фінансові та матеріально-технічні ресурси (програмне забезпечення, обладнання, бібліотека, інша інфраструктура тощо) забезпечують досягнення визначених освітньою програмою мети освітньої програми та програмних результатів навчання

Огляд ЕГ матеріально-технічної бази здійснено шляхом он-лайн трансляції за допомогою платформи дистанційного зв'язку Zoom. Експертна група мала можливість пересвідчитись в тому, що ЗВО має достатні фінансові та матеріально-технічні ресурси для реалізації ОП, що гарантує досягнення її цілей та програмних результатів навчання. Зокрема це забезпечується функціонуванням комп'ютерного класу що дозволяє працювати з сучасним

спеціалізованим програмним забезпеченням (MATLAB, Python, Visual Studio). Освітній процес за даною ОП забезпечується також Центральною науковою бібліотекою (и <http://www-library.univer.kharkov.ua/ukr/>), наповнення фондів якої (наявність методичних матеріалів, підручників, посібників та довідників, наукових періодичних видань) відповідає потребам ОП. Здобувачі вищої освіти та інші учасники освітнього процесу мають вільний доступ як до ресурсів бібліотеки так і електронного архіву (<https://ekhnuir.karazin.ua/home>). Інтерв'ювання здобувачів вищої освіти, включаючи студентське самоврядування, виявило їх задоволеність матеріально-технічною базою Університету.

2. Заклад вищої освіти забезпечує доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми, відповідно до законодавства

У ХНУ імені В. Н. Каразіна існує частковий доступ до інфраструктури та інформаційних ресурсів для викладачів і здобувачів вищої освіти, у зв'язку з військовою ситуацією в Харкові що є допустимим для навчання, викладацької та наукової діяльності в межах ОП. Зазначені ресурси включають в себе оновлену інфраструктуру, бібліотеку з доступом до електронних каталогів та WI-FI, студентські спортивні комплекси, а також інші необхідні засоби, такі як тренажерні зали. В умовах воєнного стану університет перейшов на дистанційну форму навчання, що забезпечує безпеку здобувачів та науково-педагогічних працівників. У цокольній зоні університету розташовані бомбосховища для працівників, які перебувають на робочому місці. Усі ці ресурси та можливості є вільним і безоплатним для всіх учасників освітнього процесу, що було підтверджено здобувачами та НПП під час відео-зустрічей

3. Освітнє середовище надає можливість задовольнити потреби та інтереси здобувачів вищої освіти, які навчаються за освітньою програмою, та є безпечним для їх життя, фізичного та ментального здоров'я

Згідно з Положення про реалізацію проєктів програм міжнародної співпраці (<https://drive.google.com/file/d/1PzgiebWPNIsQIuT3-QsTZnkUtnVPA1-/view>) студенти мають змогу адаптувати навчання під власні потреби та інтереси а саме: вибір навчальних курсів, програма обміну студентів та різні заходи на рівні факультету та університету. На території ХНУ імені В. Н. Каразіна діє Центр надання медичної допомоги і Навчально-наукова психологічна служба (<http://surl.li/jsdxzf>). Правила внутрішнього розпорядку (<http://surl.li/nlovtk>) гарантують дотримання чинних інструкцій з техніки безпеки. Студенти з особливими потребами мають доступ до всіх основних корпусів і аудиторій завдяки наявності пандусів та спеціальних ліфтів

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку, підтримку фізичного та ментального здоров'я здобувачів вищої освіти, які навчаються за освітньою програмою

У ЗВО комунікація зі студентами здійснюється як безпосередньо через спілкування та консультації з викладачами і науковими керівниками, так із застосуванням інтерактивних технологій таких як Google Form. Здобувачам надається своєчасна інформація про основні освітні, соціальні і культурні заходи в ЗВО зокрема «Інтернет радіо ЗІР». Організаційна підтримка здобувачам ОП надається через пряму взаємодію з заступниками деканів та відповідальними підрозділами. Соціальна підтримка здійснюється також профкомом студентів ЗВО т.ч. у формі матеріальної допомоги. ЗВО діє Студентська рада, яка бере активну участь у підтримці студентства у різних питаннях, що було підтверджено на зустрічах із здобувачами вищої освіти та студентським самоврядуванням. Всі бажані здобувачі вищої освіти забезпечуються гуртожитком у зв'язку з повномасштабним вторгненням гуртожитки були зруйновані.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за освітньою програмою

ЗВО забезпечує реалізацію прав на освіту осіб з особливими освітніми потребами шляхом створення доступної інфраструктури. Це включає побудову пандусів та спеціалізованих ліфтів для забезпечення доступу до навчальних корпусів (головний корпус університету: м. Харків, майдан Свободи, 4) та спеціалізованих санвузлів . Важливим аспектом є також розроблення «Порядок супроводу (надання допомоги) особам з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у Харківському національному університеті імені В.Н. Каразіна» (<http://surl.li/aqxtux>) та «Положення про організацію інклюзивного навчання у Харківському національному університеті імені В. Н. Каразіна» (https://karazin.ua/storage/documents/559_FORPl3OgqGFoYMoAgcvKULLIz.pdf). Особи з особливими освітніми потребами не здобували вищу освіту на даній ОП.

6. Наявні унормовані антикорупційні політики, процедури реагування на випадки цькування, дискримінації, сексуального домагання, інших конфліктних ситуацій, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Згідно «Положенням про врегулювання конфліктних ситуацій у Харківському національному університеті імені В. Н. Каразіна» (https://karazin.ua/storage/documents/1043_MjSaqLALb3KAO5DPBmIGXC0BW.pdf) діє комісія з врегулювання конфліктних ситуацій. Студенти можуть ознайомитися зі всією інформацією щодо реалізації їхніх прав у документі «Пам'ятка для студента» (https://karazin.ua/storage/documents/557_BZ3vdXOljJyGaLboHLccjVHul.pdf). Для регулювання гендерних конфліктів затверджено Гендерну стратегію Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна (2023-2033) (<http://surl.li/vidyva>). Для запобігання корупції у ЗВО діє Антикорупційна програма ХНУ імені В. Н. Каразіна (<http://surl.li/rqlbdr>) і призначено відповідальну особу з антикорупційної діяльності — Бойко І. А. (<http://surl.li/qmxxlw>). Фактів корупції та корупційних правопорушень на ОП не виникало.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Експертна група відзначає, що в ХНУ імені В. Н. Каразіна достатньо фінансових, матеріально-технічних ресурсів та навчально-методичного забезпечення для досягнення мети й програмних результатів навчання ОП. Інформаційне забезпечення учасників освітнього процесу забезпечується належним чином. На зниження оцінки за критерієм вплинула недостатня кількість ПЗ, яке використовується для практичних завдань. Зважаючи на сильні сторони та наявність певного недоліку, що підлягає усуненню, експертна група дійшла висновку щодо відповідності критерію 7 рівню В. Матеріально-технічна база та навчально-методичне забезпечення освітнього процесу за цією освітньою програмою є високоякісними та регулярно оновлюються. Використовується доступ до значних бібліотечних фондів та електронних ресурсів. Освітнє середовище є безпечним для життя і здоров'я студентів, включаючи осіб з особливими освітніми потребами. Позитивним аспектом є забезпечення доступності інформації для осіб з особливими освітніми потребами, зокрема у вигляді схем переміщення по будівлі, що включають розташування пандусів, ліфтів та санітарних кімнат.

Недоліки

Недостатня кількість спеціалізованого програмного забезпечення, яке використовується для практичних завдань.

Рекомендації

Кафедрі та факультету сприяти створенню стимулів для студентів щодо участі у наукових дослідженнях та публікаціях, зокрема, шляхом організації наукових семінарів, конференцій, та інших заходів, які підтримують академічну активність студентів. Розширити перелік спеціалізованого програмного забезпечення, яке використовується в навчальному процесі за даною ОП.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно здійснює визначені ним процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми

У Харківському національному університеті імені В.Н. Каразіна реалізовано послідовне дотримання процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм (ОП), що підтверджується відповідними внутрішніми регламентуючими документами університету зокрема: «Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості освіти Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна» (https://karazin.ua/storage/documents/542_Bg7mdfnjbeKUt9QFQOhQnnTb5.pdf), «Положенням про освітні програми підготовки здобувачів вищої освіти у Харківському національному університеті імені В. Н. Каразіна» (https://karazin.ua/storage/documents/579_lMPclAn1N5R9wxFXXq1BEFDqX.pdf), «Політикою Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна у сфері якості на 2022-2025 роки» (https://karazin.ua/storage/documents/313_6JF9d3aN5hSooF0tw33AaV66l.pdf), «Положенням про робочі групи освітніх програм, гарантів освітніх програм та групи забезпечення освітніх програм» (<http://surl.li/sxrztb>).

Університет впровадив Систему внутрішнього забезпечення якості освіти (https://karazin.ua/storage/documents/542_Bg7mdfnjbeKUt9QFQOhQnnTb5.pdf) яка функціонує на основі принципів європейських та національних стандартів. Важливим аспектом цієї системи є автономія закладу вищої освіти, що дає можливість самостійно розробляти, затверджувати та вдосконалювати освітні програми відповідно до потреб суспільства та вимог ринку праці. Інтерв'ювання фокус-груп підтвердило факт дотримання менеджментом Університету та НПП визначених процедур перегляду та вдосконалення ОП.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через відповідні органи самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Пропозиції здобувачів вищої освіти беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

«Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості освіти ХНУ» (https://karazin.ua/storage/documents/542_Bg7mdfnjbeKUt9QFQOhQnnTb5.pdf) затверджено що здобувачі вищої освіти залучені до розробки та перегляду освітніх програм. Зокрема до перегляду даної ОП були залучені здобувачі вищої освіти В. Єланський та А. Дмитрієва. Під час зустрічі ЕГ із здобувачами було зазначено що їхня думка враховується під час оновлення ОП, введено нові обов'язкові освітні компоненти (ОК18 «Математична статистика», ОК22 «Об'єктно-орієнтоване програмування», ОК23 «Сучасні мови програмування (Python, JavaScript)», ОК24 «Педагогічна майстерність і професійна етика вчителя», ОК25 «Олімпіадні задачі в курсі шкільної математики»), оновлено та збільшено кількість кредитів з ОК31 «Класична та інноваційна педагогіка» та ОК32 «Психологія (загальна, вікова, педагогічна)», введено обов'язкову ОК20 «Елементарна математика з точки зору вищої», перенесено до вибіркових дисциплін «Елементи функціонального аналізу», «Вступ до математичної фізики». Опитування здобувачів вищої освіти у ЗВО проводяться через онлайн анкети, складені з різноманітних питань щодо якості навчання, доступності ресурсів, методів викладання та інших аспектів навчального процесу. Анкети розробляються з урахуванням конкретних потреб та питань, які цікавлять студентів, та можуть бути складені спільно з представниками студентського самоврядування. Опитування проводяться через Google Form. Однак аналіз результатів анкетування не містить висновків, тому невідомо, який фідбек отримують респонденти. Під час зустрічі з ЕГ здобувачі ВО зазначили, що зміст ОП та якість викладання їх абсолютно задовольняють. Згідно з «Положенням про студентське самоврядування Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна» (https://karazin.ua/storage/documents/560_V874E4cg4cvx1VM01r63UPt7R.pdf) студентське самоврядування долучається до розгляду та вирішення питань, пов'язаних з удосконаленням освітнього процесу, наукової та виховної роботи, надаючи свої пропозиції щодо змісту освітніх програм і навчальних планів. Представники студентів входять до складу робочих і консультативних органів, а також висувають ініціативи щодо поліпшення матеріально-технічної бази університету. Студентська рада сприяє співпраці з адміністрацією для вдосконалення освітніх програм, планів та організації практики.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери

У ЗВО для забезпечення якості освітніх програм співпрацює з різними роботодавцями та об'єднаннями роботодавців, зокрема: Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка, КЗ «Харківський університетський ліцей» КЗ «Липецький ліцей ім. П. В. Щепкіна». Вибір таких роботодавців обумовлений їхнім досвідом у сфері освіти. Всі пропозиції щодо оновлення та вдосконалення ОП приходять на електронну пошту кафедри вищої математики та інформатики.

4. Наявна практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми (крім випадку проходження акредитації вперше)

У Харківському національному університеті ім. В.Н. Каразіна існує практика збору інформації про кар'єрний шлях випускників. Після випуску проводяться усні опитування щодо працевлаштування та кар'єрних планів. Перші випускники даної ОП планують продовжити навчання в даному напрямку.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на результати моніторингу освітньої програми та/або освітньої діяльності з реалізації освітньої програми, зокрема здійснений через опитування заінтересованих сторін

Під час зустрічей у фокус-групах встановлено, що СЗЯВО Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна (<http://surl.li/vhabys>) виявляє недоліки в освітньому процесі через регулярний моніторинг та періодичний перегляд програм за участю студентів, роботодавців та викладачів. У Положенні про СЗЯВО зазначено, що критерії, за якими відбувається перегляд освітніх програм та їх компонентів, формулюються як за результатами моніторингу так і внаслідок прогнозування розвитку галузі та потреб суспільства. Проте, СЗЯВО не виявила наявності недоліку за

критерієм 1 - відсутність в описі ОП процедури присвоєння професійної кваліфікації відповідно до статті 9-1 Закону України "Про вищу освіту". СЗЯВО Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна щодо оцінювання знань студентів, рейтингового оцінювання кафедр, підвищення кваліфікації викладачів, а також запобігання плагіату дозволяє виявляти проблеми і коригувати їх. Результати студентських опитувань (https://karazin.ua/storage/documents/551_292bVmr8O96WSrewYnjLw1kK6.pdf) та внутрішніх перевірок обговорюються на Вчених радах, забезпечуючи швидке внесення змін в освітню програму.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема зауваження та рекомендації, сформульовані під час попередніх акредитацій) беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

Дана ОП пройшла вперше умовну (відкладену) акредитацію 25.06.24 р.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти формується культура якості освіти, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою

У Харківському національному університеті імені В.Н. Каразіна сформована культура якості, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності. Це досягається завдяки комплексній системі внутрішнього забезпечення якості освіти, яка базується на національних та європейських стандартах таких як: регулярний моніторинг ОП та щорічний їх перегляд дозволяє врахувати сучасні тенденції в освіті, потреби стейкхолдерів та вимог ринку праці. Залучення академічної спільноти до розробки та вдосконалення освітніх програм. Викладачі мають академічну свободу у виборі методів викладання, що забезпечує інтерактивність та інновації навчального процесу

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

За критерієм 8 дана ОП цілком відповідає акредитаційним вимогам за підкритеріями 8.1, 8.2, 8.4, 8.5, 8.6, 8.7 і має окремі слабкі сторони за підкритерієм 8.3.ЗВО систематично дотримується визначених ним етапів розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного оновлення освітньої програми. Позиція студентів враховується під час перегляду освітньої програми. Відсутність суттєвих скарг та конфліктів свідчить про ефективну взаємодію всіх учасників освітнього процесу.

Недоліки

Вузьке залучення роботодавців до співпраці. СЗЯВО не виявила наявності недоліку за критерієм 1 - відсутність в описі ОП процедури присвоєння професійної кваліфікації відповідно до статті 9-1 Закону України "Про вищу освіту".

Рекомендації

• розширити співпрацю з роботодавцями, зокрема, які пов'язані з ІТ напрямком; • СЗЯВО при моніторингу змісту ОП звертати увагу на необхідність опису процедури присвоєння професійної кваліфікації відповідно до статті 9-1 Закону України «Про вищу освіту».

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації

освітньої програми

На офіційному сайті ХНУ імені В. Н. Каразіна в розділі «Документи» (<https://karazin.ua/documents/>) розміщені права та обов'язки усіх учасників навчального процесу що регулюються рядом документів зокрема: «Статутом Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна» (https://karazin.ua/storage/documents/319_tXkirH6oTt59Q9jsLMUeocOfb.pdf), «Положення про організацію освітнього процесу Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна» (https://karazin.ua/storage/documents/978_j6TQJEwbYo4hRO95PxDVBTYgr.pdf), «Правилами внутрішнього розпорядку Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна» (https://karazin.ua/storage/documents/308_x3f4HuDo83Z7Wl3rgEYkF3g.pdf), «Положенням про організацію позаосвітньої діяльності зі студентами Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна» (https://karazin.ua/storage/documents/251_oJtlG7AOZKDu1DVJCbDionhC.pdf), «Положення про організацію інклюзивного навчання у Харківському національному університеті імені В.Н. Каразіна» (https://karazin.ua/storage/documents/559_FORPl3OgqGFoYMoAgcvKULLIz.pdf), «Положення про порядок реалізації учасниками освітнього процесу Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна права на академічну мобільність» (<http://surl.li/uekgss>). Активно ведуться соціальні мережі ЗВО зокрема Facebook (<https://www.facebook.com/Karazin.University>), Instagram (<https://www.instagram.com/karazinuniver>).

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проєкт із метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін

Проєкти ОП оприлюднені на вкладці «Освітні програми» (<https://karazin.ua/osvita/osvtn-programee/proiekt-y-dlia-obnovhennia-1/>) Експертна група переконалася в тісній співпраці ЗВО та стейкхолдерів. Під час інтерв'ю роботодавці підтвердили, що надавали зауваження й пропозиції до проєкту ОП та її вдосконалення. Це вони здійснюють листами на електронну пошту кафедри вищої математики та інформатики.

3. Заклад вищої освіти забезпечує на своєму вебсайті відкритий доступ до інформації та документів відповідно до законодавства. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (освітню програму у повному обсязі, навчальні плани, робочі програми навчальних дисциплін, можливості формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів вищої освіти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства

Інформація щодо навчальної програми доступна в публічному документі, який розкриває всі аспекти програми (<https://kvmimath.univer.kharkov.ua/ua/stud.html>) Це дозволяє зацікавленим особам визначити, яке обладнання використовується для навчання та які конкретні предмети включені до програми. З документа також видно, що програма була затверджена ключовими зацікавленими сторонами, такими як потенційні роботодавці. Це свідчить про те, що програма пройшла не лише внутрішню процедуру університету, а й отримала підтримку з боку зовнішніх партнерів, які мають інтерес до майбутніх випускників.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Сайт має чітку та доступну інформацію, що дозволяє всім зацікавленим сторонам розуміти процедури та мати необхідні дані для навчання і наукової роботи. Роботодавці, студенти і викладачі можуть надавати свої пропозиції для поліпшення програми. Така співпраця сприяє підвищенню компетентності здобувачів ОП.

Недоліки

Відсутність будь-якої активності (пропозицій, зауважень) на сторінці розміщення проєкту програми, що розміщений на сайті університету.

Рекомендації

Пропозиції стосовно змін та оновлень до ОП, що надійшли від усіх стейкхолдерів, потребують ширшого оприлюднення, тож рекомендовано здійснювати оприлюднення пропозицій на офіційному веб-сайті університету.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової (освітньо-творчої) програми забезпечує повноцінну підготовку аспірантів (ад'юнктів) до розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності за відповідною спеціальністю (спеціальностями) та/або галуззю знань (галуззями знань), володіння методологією наукової та педагогічної діяльності

не застосовується

2. Наукова (освітньо-творча) діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряму досліджень (творчості) наукових (творчих) керівників

не застосовується

3. Заклад вищої освіти здатний сформувати разові спеціалізовані вчені ради (разові спеціалізовані ради з присудження ступеня доктора мистецтва) для атестації аспірантів (ад'юнктів), які навчаються на відповідній освітній програмі

не застосовується

4. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує можливості для виконання наукових досліджень (творчих проєктів) і апробації їх результатів відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, концертів, спектаклів, майстер-класів, персональних виставок, публічних виступів, надання доступу до використання лабораторій, обладнання, інформаційних та обчислювальних ресурсів тощо)

не застосовується

5. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для залучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, концерти, спектаклі, майстер-класи, персональні виставки, публічні виступи, участь у спільних дослідницьких (творчих мистецьких) проєктах тощо

не застосовується

6. Найважливіша практика участі наукових (творчих) керівників аспірантів (ад'юнктів) у дослідницьких (творчих мистецьких) проєктах, результати яких регулярно публікуються, презентуються та/або практично впроваджуються

не застосовується

7. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових (творчих) керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для унеможливлення здійснення наукового (творчого) керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

не застосовується

Недоліки

не застосовується

Рекомендації

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

дані відсутні

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2 . Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3 . Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4 . Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5 . Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	B
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	B

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Документ	Назва файла	Хеш файла
Додаток	<i>Додаток_до_звіту_ЕГ_Перелік_суттєвих_недоліків.pdf</i>	8iaLAUPnBgzqfYxjY9A3yGp2BYppMLrsTEmKS3qg24w=

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і добросовісно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Матяш Ольга Іванівна

Члени експертної групи

Семенець Сергій Петрович

Покришень Дмитро Анатолійович

Кошева Дарина Андріївна